

EGIPTE IR JEMENE DIDĖJA SOVIETŲ ITAKA

KOMUNISTŲ PROPAGANDA NEGALI PAMIRŠTI BALANDŽIO MĖN. KALBOS

Vliko pirmininko kalbos šių metų balandžio mėnesį pasakytos per Vatikano ir Romos (Italijos valstybinį) radiją, pasirodė, bus tiek sukrėtusios vilniškius bolševikus "smegenų skalbėjus", kad neiškentė nesiaikšnę (ir tų kalbų neišgarsinę) ne tik Lietuvoj, bet net ir Rusijoje.

Yra toks Maskvoj leidžiamas rusiškas žurnalas vardu Ogoniok (Ugnelė, — senas priešrevoliucinių laikų rusų žurnalo vardas). To žurnalo šių metų (rugp. m.) 34-to nr. dalis skirta straipsniams ir iliustracijoms apie "tarybinę" Lietuvą. Medžiaga parengta Vilniuje (aiškiai regimi Gimtojo krašto vyr. redaktoriaus M. Jackevičiaus redagavimo pėdsakai), ir vienas straipsnis — Drąsčio šovos, kuriame jis aiškina (ar už jį aiškina), kodėl jis išvykęs iš Amerikos, bet daugiausia tešia Tiesoj (birželio 11) pradėtą neva atsakinėjimą j dr. Valiūno minėtąsias kalbas... Visi atsakymai neoriginalūs, iš agitpropo "senų plokštelių archyvo". Būdinga tik, kad rašinio tvarkytojas apsaugojosi tariamąjį autorių nuo savęs įskundimo. Būtent, apdairiai pasisakytą, kad D. Šova pats Vatikano ar Romos radijo neklaušė. Sako tik "man tapo žinoma apie jo (atseit, dr. Valiūno) pareiškimus per radiją lietuvių kalba — jis tebetiesia drabstymą purvu namų, kuriuose gimė ir gyvena, ir Lietuvos tarybinės santvarkos šmeižimą". Taigi, apie kalbas, j kurias atsakinėja, D. Šova sužinojęs tik iš to, kas jam buvo kitų pasakytą. Ir atsakymai aiškiai jam padiktuoti toki, koki tik Tėvynės balso — Gimtojo krašto redakcijos kabinete sėdintiems galėjo ateiti j galvą. Juk tik jie gali sugalvoti Amerikoje gyvenusio žmogaus lūpomis skelbti, kad Amerikoje išeinantieji lietuvių laikraščiai esą leidžiami "amerikiniais pinigais" (supraskk, valdžios finansuojami), nors oficialus leidėjas, girdi, esąs "Lietuvos išlaisvinimo komitetas"...

Apie Ameriką D. Šova vardu parašytame straipsnyje pasakojama, kad Korėjos karo metu gavęs šlifotojo darbą, labai sunkų, ir tekę dirbti 7 dienas savaitėje po 12 ir daugiau valandų kasdien (!). Paskui, iš darbo atleistas, įstojęs j universitetą j turėjęs mokėti už mokslą 800 dolerių — dviejų mėnesių uždarbį (tuo metu sovietinis šlifotojas per pusanturą metų vargiai tiek tuždirbdavo). Gavęs darbo universiteto, valgykloj, universitetą baigęs, bet tada jau niekaip negalėjęs gauti darbo pagal specialybę (ekonomistas). Priežastį buvę visokių, bet svarbiausia buvusi ta, kad jis svetimšalis, lietuvis... Girdi, Amerikoj priimant j darbą žmogus vertinamas taškais pagal tautybę ir religiją. Pagal tautybę, esą, blogiausiai vertinami lietuviai, slavai, pietamerikiečiai ir negrai. Pagal religiją — katalikai, bet ir už šiuos blogiau esą vertinami ateistai: tiems visur uždarytos durys...

Šitai D. Šova lūpomis nupiešę gyvenimo sąlygas Amerikoje ir surašę visas turimas gerbybes "tarybinę" santvarkoj, propagandistai leido įrašyti ir svarbiausį D. Šova nusiskundimą, kurį buvo leidę įrašyti ir Tiesoj paskelbtajame straipsnyje: su žmona ir dvejtu vaikų jis vis dar tebe gyvena prieš še-

IŠ VISO PASAULIO

SAIGONAS. — Pietų Vietname komunistai pradėjo kelis naujus mūšius, apšaudydami amerikiečių pozicijas stipria artilerijos ugnimi. Šiaurės Vietname nukrito du JAV lėktuvai, pakeldami praneštų nuostolių skaičių iki 757 lėktuvų.

ČIKAGA. — Nuo Padėkos dienoms iki šio pirmadienio Amerikos keliuose žuvo 642 asmenys.

DHEKELIS. — Kipro saloje esančioje britų aviacijos bazėje laikinai apsigyveno 1,400 įvairių tautybių užsieniečių, kurie bijodami turkų invazijos, atvyko j britų stovyklą. Iš čia lėktuvais jie galėtų išvykti iš salos, jei būtų reikalais.

ATENAL. — Graikijoje karinis teismas nubaudė 24 asmenis už priešvalstybinę veiklą. Du asmenys gavo kalėjimo iki gyvos galvos bausmes.

PENANGAS. — Malaizijoje valdžia uždraudė susisiekimą su Penango sala, kur įvyko kruvinos riaušės tarp kinų ir malajų. Neramumai kilo, kai valdžia paskelbė nuvertinanti Malaizijos dolerį.

AMMANAS. — Karalius Husseinas, praleidęs šešias savaites įvairių valstybių sostinėse, sugrįžo j Jordaną.

BONA. — Vakarų Vokietijoje įsisteigė dar viena — liberal-socialistų partija. Jos programa reikalauja, kad Vokietija pasitrauktų iš Atlanto sąjungos, panaikintų visas pajamas, kurios gaunamos be darbo ir paskelbtų balsavimo krašte apie tai ar pripažinti Rytinę Vokietiją, ar ne.

Italijos valdanti partija nesikeičia

MILANAS. — Italijoje įvyko vienos svarbiausių italų politinių partijų — krikščionių demokratų suvažiavimas. Jis pareiškė savo pritarimą ligšiolinei vyriausybės politikai ir pasisakė už tolimesnę krikščionių demokratų koaliciją su socialdemokratais. Suvažiavimas pareiškė savo pritarimą dabartiniam premjerui Aldo Moro ir atmetė kai kurių partijos grupių pasiūlymus krikščionių demokratų partiją "sukairinti".

Stebėtojų manymu, krikščionių demokratų suvažiavimo nutarimai rodo, kad ir ateinančių metų rinkimuose partija išeis su ta pačia programa, kaip ligšiol.

Šerius metus gautame viengungiška butuke ir vis dar laukia, kada ateis ir jam eilė gauti kiek erdvesnį butą... Pinigais butai sovietinėj sistemoj pigūs, bet kad būtų gautum, dažnam tenka sumokėti kuo kitu. D. Šova, atrodo, jau bus įnešęs užpirkimo duoklę. (E)

Kambodijos princas visa laika tvirtina, kad jo valdomos teritorijos komunistai nenaudoja. Tuo tarpu šiomis dienomis trijų kilometrų atstumu nuo Vietnamo sienos, Kambodijos miškų tankynėje rastas šis komunistų pravaistas kelias j komunistų kariuomenės ir sandėlius.

DEGOLININKŲ PARTIJA KOVOSIANTI PRIEŠ KOMUNIZMĄ PRANCŪZIJOJE

LILLE. — Prancūzijoje įvyko degolininkų partijos suvažiavimas, kuriame dalyvavo vyriausybės nariai ir apie 4,000 delegatų. Partijos įkvėpėjas prezidentas de Gaulle suvažiavime nedalyvavo. Suvažiavimas kalbėjo apie partijos ateitį ir kryptį. Buvo pakeistas ir jos vardas. Dabar jis bus vadinama "Penktosios Respublikos demokratine unija. Besvarstydami vardo pakeitimą, kuris buvo "Naujosios Respublikos Unija" ir "Demokratinė Darbiųjų Unija", partijos delegatai svarstė priimti ir "Socialdemokratų unijos" vardą, tačiau buvo prieita išvados, kad tas vardas bus klaidinąs ir net demagogiškas, turint galvoje, kad visame pasaulyje socialdemokratai yra žinomi tuo vardu jau seniai.

Suvažiavimas nutarė įsteigti partijos generalinio sekretoriaus vietą ir pavadė ligšiol vadovavusiam penkių asmenų komitetui surasti kandidatą.

Svarbiausią suvažiavimo programinę kalbą pasakė premjeras Georges Pompidou, kuris pareiškė, kad partijos pagrindinis uždavinys yra visomis jėgomis kovoti prieš komunizmą, kad jis Prancūzijoje nepasiektų valdžios. Ši vyriausybės pažiūra apie naminį komunizmą neturi nieko bendro su Prancūzijos užsienio politika, — pridėjo premjeras Pompidou.

Suvažiavime nedalyvavo keli kairiųjų degolininkų vadai. Jie sako, kad partijos nusistatymas ir kova prieš komunizmą yra atgyvenusi savo laikus. Kairiesiems degolininkams nepatinka, kad premjero Pompidou vadovaujama partija pasidarė per daug nacionalistinė. Jie sako, kad tokia linija nepritaikanti j degolininkų eiles jaunų žmonių.

Partijos kalbėtojai svarstė ir politinius opozicijos laimėjimus paskutiniaisiais metais. Kalbėtojai tvirtino, kad pradėjus valdžios reformams rodyti vaisių, gyventojai daugiau pradės remti degolininkų vyriausybę, kuri dar penkius metus turi valdyti kraštą.

Suvažiavimo salės visą sieną puošė didelis prezidento de Gaulle paveikslas. Partijos delegatai nė kiek neabejojo, kad ir prezidentui mirus, jų partija bus svarbus veiksnys Prancūzijos politiniame gyvenime.

Kinijos komunizmas pasirodė Italijoje

CUTRO. — Italijos vyriausybė ir net italų komunistų partija susirūpino nauja riaušių ir neramumų banga Kalabrijoje, neturtingame Italijos rajone, kur pradėjo aktyviai veikti italų komunistų partijos atplaiša, sekanti Kinijos komunistų linija. Ši smurto revoliuciją skatinanti grupė neseniai suėgino Cutro miesto rotušę ir akmenimis

VĒLIAUSIOS ŽINIOS

Turkijos laivai dar tebelaukia pasiruose plaukti su kariuovine j Kiprą. Atrodo, kad Graikija sutiko nusileisti ir išvežti iš Kipro savo kariuomenės bei pakeisti kariuomenės vadą.

Prezidentas de Gaulle kritikavo Amerikos ekonominę politiką ir dolerį, kuris bando pakeisti pasaulyje auksą. Jis siūlė visoms valstybėms grįžti prie auksu paremtos valiutos. Vakar Paryžiuje spekuliantai dar smarkiau supirkinėjo auksą, nes vis daugiau sklinda gandai, kad Amerikai teks nuvertinti dolerį.

Kanados premjeras Pearsonas kritikavo prez. de Gaulle'į, sakydamas, kad jo vedama kova prieš britų svarą ir Amerikos dolerį kenkia visam laisvajam pasauliui ir yra pavojinga.

Sekmadienį naktį Čikagoje buvo susprogdintos bombos prie kelių pastatų. Policija mano, kad tai vieno asmens, ar vienos grupės darbas.

Sovietai vėl šiandien pradeda bandyti savo raketas Ramiajame vandenyne. Bandymai tęsis iki gruodžio 30 dienos.

Prezidento dukters Lyndos jungtuvėse pakviestas dalyvauti ir buvęs jos draugas, filmų aktorius George Hamilton.

HONG KONGAS. — Neramumas Hong Konge praėjus, valdžia leido penkiems suimtiems kinams sugrįžti j Kiniją. Komunistai gi paleido du suimtus Hong Kongo policininkus.

bei lazdomis primusė grupę policininkų, kurie atvyko atstatyti tvarkos. Aštuoni policininkai buvo sužeisti.

Senat. R. Kennedy apie Vietnamo karą

WASHINGTONAS. — Senatorius Robert Kennedy pasirodė televizijoje, kur jis kalbėjo apie Vietnamo karą, sakydamas, jog Amerika padariusi Vietnamo klaidą ir pakeitusi savo politiką nuo tų dienų, kai prezidentu buvo jo brolis.

Senatorius Kennedy kritikavo tai, kad patys vietnamiečiai per mažai deda pastangų nugalėti komunistus. — Kodėl mes, o ne vietnamiečiai turėjome lipti j tą kalną mūšyje dėl Dak To, — klausė senatorius.

Jis toliau aiškino, kad Ameriką pakeitusių pažiūrą j karą. Vietnamiečiai karo nenori, tik amerikiečiai. Senatorius kalbėjo: Mes žudome pietų vietnamiečius, mes žudome moteris, mes žudome nekaltus žmones, nes mes nenorime turėti karo ant Amerikos žemės. Ar mes turime teisę žudyti kitus vien tik norėdami apsaugoti save? — klausė senatorius Robertas Kennedy, kritikuoamas vyriausybės politiką.

CHIQUINQUIRA. — Kolumbijoje bendrose apeigose buvo palaidoti 77 asmenys, žuvę nuo j duoną patekusių nuodų. Tik keturi buvo virš 17 metų. Visi kiti — jaunesni. Apsinuodijęs serga ir miesto kepyklos savininko sūnus.

SAIGONAS. — Amerikos ambasadorius Vietnamo Bunkeris pareiškė, kad jis Amerikoje pastebėjęs daug nesupratimo Vietnamo situacijos. Vienas toks nesupratimas esąs nuomonė, kad pačių vietnamiečių kariuomenė nieko neveikianti. Tiesa esanti visai priešinga.

Prancūzijos prez. de Gaulle vakar aštriai pasisakė prieš JAV dolerį, kuris siekia pakeisti auksą kaip valiutos pagrindą. Vakar Paryžiaus biržoje auksas buvo nupirktas už 13 mil. dolerių.

KARINĖ SOVIETŲ PARAMA EINA JAU J JEMENĄ IR GRESIA ADENUI

KAIRAS. — Egipto informacijos tarnybos direktorius spaudos konferencijai pareiškė, kad Egiptas yra nusistatęs prieš svetimų valstybių, ar Amerikos ar Sovietų Sąjungos bazių steigimą Egipte. Jis tačiau galėtų leisti sovietams turėti Egipte laivyno sandėlius ir kuro papildymo punktą, jei sovietams jo reikėtų. Žinios iš Egipto tvirtina, kad ten ne tik jau yra rusų laivyno sandėliai, bet ir tūkstančiai karininkų, kurie prižiūri Egipto kariuomenės reformų vykdymą ir apmokina egiptiečius sovietų ginklų vartojimo meną.

Lietuvių programą skundžia Vatikane

Paaikėjo, kad sovietinės kultūros reikalų priežiūros įstaigos pareigūnas, Vilniuje Rugienius ir "vaticanologas" V. Niunka bandė aplinkinių kelių įskusti Vatikano kurijai lietuviškos Vatikano radijo programos tvarkytojus. V. Niunka balandžio 23 d. Tiesoj paskelbė straipsnį, kuriame kritikavo Vliko pirmininko dr. J. K. Valiūno per Vatikano radiją balandžio pradžioj pasakytą kalbą. Tvirtino, kad dr. Valiūnas saviškai iškraipęs popiežiaus Pauliaus VI encikliką ir pritaikęs ją "tarybinei Lietuvai šmeižti", taigi piktnaudžiavęs Vatikano radiju. Paskui tą rašinį jie išvertė j italų kalbą ir išspaudė j j Romoje leidžiamą žurnalą Religioni oggi (Religijos šiandien), kad tuos priekaištus dėl enciklikos "iškraipymo" ir Vatikano radijo "piknaudžiavimo" pamatytų ir Vatikano kurija. Ir pamatė. Ir Vliko pirmininko pasakytąją kalbą peržiūrėjo. Bet jokių iškraipymų ar piktnaudžiavimų, Vatikano radiju, nerado ir Niunkos bei Rugieniaus pagedautų išvadų nepadarė...

Tuo tarpu iš klausytojų laišku patiriamas nusiskundimas, kad (ryšium su revoliucijos garbinimų tvanu) ir Lietuvoj — kaip Čekoslovakijoje, Lenkijoje bei Vengrijoje — antireliginis spaudimas sustiprėjęs, ypač per mokyklas. Šniekus net pagyrė mokyklas už nuopelnus ateizmo skleidimo srity. Iš viso iš Lietuvos ateina aimanavimų, kad esąs sustiprintas niekinimas visko, kas lietuviams brangu, o mokyklos mokyklose esąs tiesiog permerkta gyrimo visko, kas rusiška (E)

Daug portugalų žuvo potvyniuose LISABONA. — Fortugalijoje, ro kelių dienų smarkaus lietaus. Lisabonos apylinkėse patvino. Potvyniuose, Rėuterio žiniu agentūros pranešimu, žuvo 250 asmenų, jų tarpe nemažai vaikų.

Daugiausia nukentėjo Quintas miestas, apie 20 mylių nuo Lisabonos. Čia po potvynio rasta 80 lavonų. Ugniagesiai, policija ir specialūs kariuomenės daliniai gelbėjo žmones iš apsemtų namų. Gatvėse kai kur buvo šešios pėdos vandens. Vanduo daug kur nutraukė elektros srovę ir telefonų tarnybą. Gelžinkelio linijose susisiekimas sustojo. Kariniai helikopteriai gelbėjo žmones nuo stogų ir kitų aukštų vietų.

Vandeniu sukėlus elektros sutrikimą Linda a Velha vietovėje, kariniuose sandėliuose sprogo parako gamykla. Čia buvo daug

sužeistų. Sprogimas išdužė langus ir sugriovė silpnesnius pastatus net už kelių mylių. Potvyniai Portugalijai padarė daug nuostolių.

Adeno nepriklausomybė Britai pasitraukia iš Adeno ketvirtadienį, tačiau jau dabar Adeno gyventojai švenčia. Du pulkai britų kariuomenės jau išvyko. Iki ketvirtadienio išvažiuos ir aviacija. Teritorijos gyventojai tuoj iškabino gatvėse savo naujas — raudona-baltajuoda vėliavas. Kavinės ir kino teatrai pripildė žmonių, nes paskutinėmis savaitėmis vykstant riaušėms ir kovoms, britai buvo uždraudę didesnius žmonių susirinkimus.

Adeno administracija jau perduota arabams — Tautiniam Išlaisvinimo Frontui. Kraštas, kuris iki šiol vadinosi Pietinės Arabijos Federacija, dabar bus žinomas kaip "Pietų Jemeno Liaudies Respublika". Buvęs svarbiausias federacijos miestas — sostinė Al Ittil ad ateičių vadinsis "Medina al Shaab", kas reiškia "liaudies miestas". Zenevoje tebevyksta derbos tarp federacijos vadų arabų ir britų. Arabai tvirtina, kad britai, išvaldę teritoriją ilgas metas, turi dabar mokėti jo valdžiai kompensaciją. Britai neatsako ketėtų metų paremti Adeną, tačiau už tai sau reikalauja arinės bazės ir garantijų kad britų žibalo bendrovės valykla alės toliau būti prižiūrima britų administratorių ir inžinierių. Zenevoje matyt, yra ketos nes britų delegacijos vadys lordas Shackeltonas jau kelis kartus skrido j Londoną pabarti su kitais ministerais.

LA PAZ. — Belivijos katalikai "paranę pasle" kritika valdžiai, kuri skriaudžianti Bolivijos kasyklų darbininkus. Prezidentas Rene Farrientos tuoj atsiliepė, kad darbininkai kasyklas įvedė j bankrotą ir valdžiai reikėjo įsikišti.

TVIRTA SVEIKATA - PASTOVI LAIMĖ

Kūno, proto ir jausmų darnos pagrindai

Naujausių mokslo žinių populiarus perteikimas

JONAS ADOMAVIČIUS, M. D.

TAMSUMAS IR PRIETARAI TRUKDO MOTERIMS GYTI

Gyvenimo permainos (klimaxo) sulaukusias gydyti su moteriškais hormonais iki šiol trukdė plačiai išsiskaičiusios tamsumas ir prietarai.

Ginekologas M. Edward Davis, M. D.

Daug sveikesnis ir laimingesnis žmogus gyvenimas būtų, jei netrukdytų žmonėms sveikai gyventi jų tamsumas ir įvairiausi prietarai. Pastarųjų daug prisidėjo gyvenimo permainos sulaukusiu moterų gydymo reikaluose. Būvo tvirtinama, gyvenimo permaina yra fiziologinis vyksmas ir nereikia jo trukdyti. Per visą medicinos istoriją driekiasi raudonų siūlų prieštaravimas kiekvienam radikaliai pagerinimui. Taip juokėsi prancūzų gydytojai Parižiuje savame susirinkime, kai pirmą kartą antiseptinės-moderniškos chirurgijos tėvu skaitomas anglas Baron Joseph Lister (1827—1912) pranešė pirmą kartą naujieną, kad reikia plauti rankas prieš operaciją. Juokėsi ir vokiečiai kun. Sebastian Kneipp (1821—1897), praktikavęs gydymą vaikščiojant basom kojom po rasą, maudantis šaltam vandeny ir pan. savo knygoje "Mano gydymas vandeniu", kai pirmą kartą skiepų prieš raupus išradėjas (vaccination) prancūzas Edward Jenner (1749—1823) ėmė skiepyti vaikus nuo raupų ta liga persirgintų veršų limfa. Juokėsi ir katalikiškieji Spygliai-Dyggliai iš higieniško — be svaigalų, rūkalų ir pergausių riebalų maisto. Visų tokių ir panašių juokdary likimas vienodas — visi jie nukentė pasilikdami tamsybėje ir prietaruose. Šiandien joks dar galvos neparadęs žmogus nesisąpjo iš aseptinių operacijų, iš skiepų ir iš sveiko maisto. Gyvenimas žmonių pagilėjo dvigubai ne minėtų juokdary dėka, bet žmonių pasiaukojusių išminčių kruopštumu — toks Vienoj gydytojas Ignaz Semmelweis (1818—1885) sutvarkė po gimdymo atsirandantį ir milijonus moteriškų numarinančią karštiligę; toks prancūzas chemikas ir bakteriologas Louis Pasteur (1822—1895) nuo pasitūto ligos skiepų išradėjas; toks Sir Alexander Fleming, gimęs 1881 britų bakteriologas ir 1929 m. išradęs peniciliną... Vis tai saujelė iš daugybės žmonių geradarių. Jie savo nenulstamam darbu, o ne juokavimu iš gerų darbų, sudarė sąlygas moteriškėms gyventi dar daug laimingų metų užstojus jų gyvenimo permainai. Tik dėka nenulstamų žmonių geradarių pastangų tokia laimė atėjo pagyvenusioms moteriškėms. Mes visi gydytojai privalome vykdyti galimų gydytojų mums suteiktas žinias — teikti gyvenimo permainos sulaukusioms šiems laikams atsakančią pagalbą. O ji yra labai sėkminga.

Daug sveikesnis ir laimingesnis žmogus gyvenimas būtų, jei netrukdytų žmonėms sveikai gyventi jų tamsumas ir įvairiausi prietarai. Pastarųjų daug prisidėjo gyvenimo permainos sulaukusiu moterų gydymo reikaluose. Būvo tvirtinama, gyvenimo permaina yra fiziologinis vyksmas ir nereikia jo trukdyti. Per visą medicinos istoriją driekiasi raudonų siūlų prieštaravimas kiekvienam radikaliai pagerinimui. Taip juokėsi prancūzų gydytojai Parižiuje savame susirinkime, kai pirmą kartą antiseptinės-moderniškos chirurgijos tėvu skaitomas anglas Baron Joseph Lister (1827—1912) pranešė pirmą kartą naujieną, kad reikia plauti rankas prieš operaciją. Juokėsi ir vokiečiai kun. Sebastian Kneipp (1821—1897), praktikavęs gydymą vaikščiojant basom kojom po rasą, maudantis šaltam vandeny ir pan. savo knygoje "Mano gydymas vandeniu", kai pirmą kartą skiepų prieš raupus išradėjas (vaccination) prancūzas Edward Jenner (1749—1823) ėmė skiepyti vaikus nuo raupų ta liga persirgintų veršų limfa. Juokėsi ir katalikiškieji Spygliai-Dyggliai iš higieniško — be svaigalų, rūkalų ir pergausių riebalų maisto. Visų tokių ir panašių juokdary likimas vienodas — visi jie nukentė pasilikdami tamsybėje ir prietaruose. Šiandien joks dar galvos neparadęs žmogus nesisąpjo iš aseptinių operacijų, iš skiepų ir iš sveiko maisto. Gyvenimas žmonių pagilėjo dvigubai ne minėtų juokdary dėka, bet žmonių pasiaukojusių išminčių kruopštumu — toks Vienoj gydytojas Ignaz Semmelweis (1818—1885) sutvarkė po gimdymo atsirandantį ir milijonus moteriškų numarinančią karštiligę; toks prancūzas chemikas ir bakteriologas Louis Pasteur (1822—1895) nuo pasitūto ligos skiepų išradėjas; toks Sir Alexander Fleming, gimęs 1881 britų bakteriologas ir 1929 m. išradęs peniciliną... Vis tai saujelė iš daugybės žmonių geradarių. Jie savo nenulstamam darbu, o ne juokavimu iš gerų darbų, sudarė sąlygas moteriškėms gyventi dar daug laimingų metų užstojus jų gyvenimo permainai. Tik dėka nenulstamų žmonių geradarių pastangų tokia laimė atėjo pagyvenusioms moteriškėms. Mes visi gydytojai privalome vykdyti galimų gydytojų mums suteiktas žinias — teikti gyvenimo permainos sulaukusioms šiems laikams atsakančią pagalbą. O ji yra labai sėkminga.

Duokime ne truputį, o tiek, kiek reikia moteriškojo hormono. Dar vis po senovei vyrąja gydytojuose įsitikinimas, kad moteriškieji hormonai gali išsukti vėžį — todėl jie prirašydami tų hormonų (estrogenų), skiria tik trumpam laikui juos ir nedideliame kiekyje. Taip pat yra gydytojų, kurie tvirtina, kad nereikia trukdyti natūralaus gyvenimo eigos pas tokias gyvenimo permainos sulaukusias moteriškes. Tokie gydytojai skiria tokioms moteriškėms raminančius vaistus (sedatives — tranquilizers). Didesnėmis dozėmis hormonų jie neskiria — todėl jų gydymas neprašalina klimakso simptomų. Bijodami išsukti moteriškai vėžį, tokie gydyto-

juos dar vis po senovei vyrąja gydytojuose įsitikinimas, kad moteriškieji hormonai gali išsukti vėžį — todėl jie prirašydami tų hormonų (estrogenų), skiria tik trumpam laikui juos ir nedideliame kiekyje. Taip pat yra gydytojų, kurie tvirtina, kad nereikia trukdyti natūralaus gyvenimo eigos pas tokias gyvenimo permainos sulaukusias moteriškes. Tokie gydytojai skiria tokioms moteriškėms raminančius vaistus (sedatives — tranquilizers). Didesnėmis dozėmis hormonų jie neskiria — todėl jų gydymas neprašalina klimakso simptomų. Bijodami išsukti moteriškai vėžį, tokie gydyto-

juos dar vis po senovei vyrąja gydytojuose įsitikinimas, kad moteriškieji hormonai gali išsukti vėžį — todėl jie prirašydami tų hormonų (estrogenų), skiria tik trumpam laikui juos ir nedideliame kiekyje. Taip pat yra gydytojų, kurie tvirtina, kad nereikia trukdyti natūralaus gyvenimo eigos pas tokias gyvenimo permainos sulaukusias moteriškes. Tokie gydytojai skiria tokioms moteriškėms raminančius vaistus (sedatives — tranquilizers). Didesnėmis dozėmis hormonų jie neskiria — todėl jų gydymas neprašalina klimakso simptomų. Bijodami išsukti moteriškai vėžį, tokie gydyto-

juos dar vis po senovei vyrąja gydytojuose įsitikinimas, kad moteriškieji hormonai gali išsukti vėžį — todėl jie prirašydami tų hormonų (estrogenų), skiria tik trumpam laikui juos ir nedideliame kiekyje. Taip pat yra gydytojų, kurie tvirtina, kad nereikia trukdyti natūralaus gyvenimo eigos pas tokias gyvenimo permainos sulaukusias moteriškes. Tokie gydytojai skiria tokioms moteriškėms raminančius vaistus (sedatives — tranquilizers). Didesnėmis dozėmis hormonų jie neskiria — todėl jų gydymas neprašalina klimakso simptomų. Bijodami išsukti moteriškai vėžį, tokie gydyto-

juos dar vis po senovei vyrąja gydytojuose įsitikinimas, kad moteriškieji hormonai gali išsukti vėžį — todėl jie prirašydami tų hormonų (estrogenų), skiria tik trumpam laikui juos ir nedideliame kiekyje. Taip pat yra gydytojų, kurie tvirtina, kad nereikia trukdyti natūralaus gyvenimo eigos pas tokias gyvenimo permainos sulaukusias moteriškes. Tokie gydytojai skiria tokioms moteriškėms raminančius vaistus (sedatives — tranquilizers). Didesnėmis dozėmis hormonų jie neskiria — todėl jų gydymas neprašalina klimakso simptomų. Bijodami išsukti moteriškai vėžį, tokie gydyto-

juos dar vis po senovei vyrąja gydytojuose įsitikinimas, kad moteriškieji hormonai gali išsukti vėžį — todėl jie prirašydami tų hormonų (estrogenų), skiria tik trumpam laikui juos ir nedideliame kiekyje. Taip pat yra gydytojų, kurie tvirtina, kad nereikia trukdyti natūralaus gyvenimo eigos pas tokias gyvenimo permainos sulaukusias moteriškes. Tokie gydytojai skiria tokioms moteriškėms raminančius vaistus (sedatives — tranquilizers). Didesnėmis dozėmis hormonų jie neskiria — todėl jų gydymas neprašalina klimakso simptomų. Bijodami išsukti moteriškai vėžį, tokie gydyto-

juos dar vis po senovei vyrąja gydytojuose įsitikinimas, kad moteriškieji hormonai gali išsukti vėžį — todėl jie prirašydami tų hormonų (estrogenų), skiria tik trumpam laikui juos ir nedideliame kiekyje. Taip pat yra gydytojų, kurie tvirtina, kad nereikia trukdyti natūralaus gyvenimo eigos pas tokias gyvenimo permainos sulaukusias moteriškes. Tokie gydytojai skiria tokioms moteriškėms raminančius vaistus (sedatives — tranquilizers). Didesnėmis dozėmis hormonų jie neskiria — todėl jų gydymas neprašalina klimakso simptomų. Bijodami išsukti moteriškai vėžį, tokie gydyto-

juos dar vis po senovei vyrąja gydytojuose įsitikinimas, kad moteriškieji hormonai gali išsukti vėžį — todėl jie prirašydami tų hormonų (estrogenų), skiria tik trumpam laikui juos ir nedideliame kiekyje. Taip pat yra gydytojų, kurie tvirtina, kad nereikia trukdyti natūralaus gyvenimo eigos pas tokias gyvenimo permainos sulaukusias moteriškes. Tokie gydytojai skiria tokioms moteriškėms raminančius vaistus (sedatives — tranquilizers). Didesnėmis dozėmis hormonų jie neskiria — todėl jų gydymas neprašalina klimakso simptomų. Bijodami išsukti moteriškai vėžį, tokie gydyto-

juos dar vis po senovei vyrąja gydytojuose įsitikinimas, kad moteriškieji hormonai gali išsukti vėžį — todėl jie prirašydami tų hormonų (estrogenų), skiria tik trumpam laikui juos ir nedideliame kiekyje. Taip pat yra gydytojų, kurie tvirtina, kad nereikia trukdyti natūralaus gyvenimo eigos pas tokias gyvenimo permainos sulaukusias moteriškes. Tokie gydytojai skiria tokioms moteriškėms raminančius vaistus (sedatives — tranquilizers). Didesnėmis dozėmis hormonų jie neskiria — todėl jų gydymas neprašalina klimakso simptomų. Bijodami išsukti moteriškai vėžį, tokie gydyto-

Alvudo kultūriniais parengimais reikalinga vyriška galva ir lėga — čia jų net trys: Stasys Lukoševičius, Aleksas Zakas ir Judviejus sveikas.

Nuotrauka inž. Juozo Slaboko

STENKIMĖS TEISINGU ATSAKYMU PASINAUDOTI

Geriausias gydymas pasilpusios kojose kraujo apitakos

Klausimas. Gelbėk, Daktare, mano kojas: vos pusę bloko paeiti turiu sustoti, nes baisūs skausmai jose atsiranda. Pailsėjus kelias minutes, vėl galiu eiti tiek pat, nes vėl skausmai jose surakina. Nė iš gaisro negalėčiau pabėgti, jei prisieitų. Vis dar nepajėgiu mesti rūkės po pokelį per dieną, mat, be cigaretės neturiu ką veikti ir labai nervinuos. Visiems taip daug padėdai — padėk ir man. Prašau greit atsakyti per Naujienas. Žinau daugelį vyrų mano liga sergančiųjų ir pagalbos iš niekur nesulaukiančiųjų.

Atsakyimas. Ne kojas reikia Tamstai gelbėti, bet Tamstą patį; nuo cigaretės gaisro savyje sukkelto reikia visų pirma pačiam įsivaduoti. Nors ir labai sunku, bet atsiskak savo užkatus žemės talerius — savus energijos išteklius; naudok juos savo laimei. Visi galim mesti nuodus ėmę, jei nemesim savyje pareigų kitiems; tikrai ryškime, gydytojai talkinant, ir laimėjimas bus atsiekiamas. Cigaretė prisidėjo prie kojų arterijų susiaurėjimo. Joks gydymas nepadės — sudegsi netrukus cigaretės gaisre. Taip jau milijonus savy vergų cigaretė be laiko ka-

pinėse žemės sklypu apdovanojo. Ji to gero ir Tamstai nepagalėis.

O jei nenori tikrai tokios dovanos iš cigaretės, ir tą nenorą savo reikiama darbais ryžties pradėti — ir tokią paramą ištesėti iki pergalės — tikrai susilauksi net už mėnesio saulėtų dienų. Tik pasiklausyk ir į tikrus medicinius faktus įsigilink — tas Tamstai padės iš cigaretės vergovės išsprukti ir sveikata į kojas susigrąžinti.

Tamstos nusiskundimas medicinoje labai gerai žinomas ir vadinamas Claudicatio intermittens. Tai šlubavimo bei luošumo lotyniškas pavadinimas. Šiam krašte tas negalavimas vadinasi intermittent claudication. Tai simptomų virtinė, pasireiškianti skausmu, silpnumu ir įtampa kojose pradėjus eiti, nesant jokio skausmo ir kitokio nusiskundimo ramioje padėtyje esant. Neįmanoma didėja kojose einant iki visai negali taip sėdėti. Neįmanoma didėja kojose einant iki visai negali taip sėdėti. Neįmanoma didėja kojose einant iki visai negali taip sėdėti.

Šita liga atsiranda dėl sutrikimo (susiaurėjimo) arterijų kojose, o taip pat dėl venų išsiplėtimo — ir jose kraujo užstojimo (venous claudication). Abiem atvejais esti kojų nepakankamai suteikiama šviežio kraujo (deguonies). Rūkymas šioj ligoj yra stačiai savęs žudymas: dar daugiau

nikotinas sutraukia kraujagysles ir dar mažiau dėl to jomis priteka šviežio kraujo, ar nutęka jau veninio kraujo. Už tai pirmas žingsnis toj ligoj yra nutętimas cigaretoje ir išvijimas iš triobos rūkančiųjų — kad nekėpavus kitų sutersto nikotinu oro. Tas tokio pirmo žingsnio padarė — tas jokių gydymų nepradeda, nes kiekviena kelionė prisideda iš pirmo žingsnio.

Dar yra gydytojai žinomi kiti tokiam ligoninui patarimai, bet antras svarbiausias žingsnis šioje ligoje yra paskutinės medicinos žodis: cinko sulfato vartojimas. Džiaugiasi šis skyrus pats pirmas lietuviams pataręs tokį gydymą, nes jis buvda tiesiog neįtikėtina geras pasekas. Visi tokiom ligom sergą lietuviai turėtų iš savy gydytojų gauti minėto vaisto tabletes. Jos jau šiam krašte išbandytos — labai gerai apie jas atsiliepia visi tuos vaistus tokiems ligoniams naudoję. Toks George H. Yeager, M. D., būdamas chirurginiam skyriuje University of Maryland School of Medicine profesorius, Baltimorėje naujausioj mediciniškoj literatūroj (Medical Tribune, Volume 8, No. 112, November 16, 1967) tvirtina, kad cinko sulfatą galima duoti saugiai neribotą laiką (...it appears that zinc sulfate can be administered safely over an indefinite period of time) sulaukiant labai gerų pasekų minėta kojų liga sergant.

Todėl visi tokia liga negalaujantieji lietuviai turėtų būtinai reikalauti — prašyti savus gydytojus jiems minėtą vaistą priskirti. To vaisto receptas yra sekantis: Zinc sulfate 220 mg. in each gelatin N. two capsules, succarose quantum satis tu fill capsule, N. 90. Imti po vieną kapsulukę pavalgus tris kart per dieną. (Kapsulukė yra labai maža — jokių sunkumo nėra jas ryjant). Jau po mėnesio pastebima palengvėjimas vaikščiojant.

Šio skyrus redaktorius, bene pirmas Chicagoje, ėmė tuos vaistus skirti saviems pacientams ir — net stebuklingi daviniai gavosi. Pvz., pacientas negalėjęs pusę bloko paeiti, net Billings ligoninėj jokios pagalbos negavęs, po mėnesio tų kapsulių po tris vartodamas šiandien jau švilpaudamas eina net aštuoniolika blokų!!! Ar tai ne stebuklas? Daviniai šio skyrus redaktoriaus apie šio vaisto naudingumą bus paskelbti mediciniškoj spaudoj. Jau keliasdešimt ligonių su geromis pasekmėmis yra jo minėtai gydomi. Net šv. Kryžiaus ligoninės gydytojai po patarimu ėmė minėtą vaistą naudoti. Taip pat ir Akrone, Ohio gydytojai šaukė telefonu šio skyrus redaktorių ir jo patarti pradėjo savus pacientus ten tuo vaistu gydyti.

Yra, žinoma, ir nepajėgiančių sekti medicinos pažangą — tokia, pvz., viena gydytojų vaistine Marquette Parke šio vaisto recepto negamina, girdi, dar nėra oficialiai tas vaistas gaminti leistas. Kiekvienas elgiasi pagal savo pajėgumą. Čia norime saviems talkinti kuo geriausiai, todėl šį vaistą patariame dar šandien pradėti vartoti minėtai kojoms negalaujant.

Juo labiau reikia viesiems lietuviams tokia liga negalaujantiems imtis už veiksmingo vaisto, kada nėra kitos geresnės pagalbos. Pvz., skaitomas vienas geriausių dabar minėtoje kojų ligoje vaistas yra pavibid (ilgo veikimo papaverino produktas imamas kapsulių pavidale. Jį gamina Marion laboratorijos. Šis vaistas naudotas minėtoj kojų

liciniškoj spaudoj. Jau keliasdešimt ligonių su geromis pasekmėmis yra jo minėtai gydomi. Net šv. Kryžiaus ligoninės gydytojai po patarimu ėmė minėtą vaistą naudoti. Taip pat ir Akrone, Ohio gydytojai šaukė telefonu šio skyrus redaktorių ir jo patarti pradėjo savus pacientus ten tuo vaistu gydyti.

Yra, žinoma, ir nepajėgiančių sekti medicinos pažangą — tokia, pvz., viena gydytojų vaistine Marquette Parke šio vaisto recepto negamina, girdi, dar nėra oficialiai tas vaistas gaminti leistas. Kiekvienas elgiasi pagal savo pajėgumą. Čia norime saviems talkinti kuo geriausiai, todėl šį vaistą patariame dar šandien pradėti vartoti minėtai kojoms negalaujant.

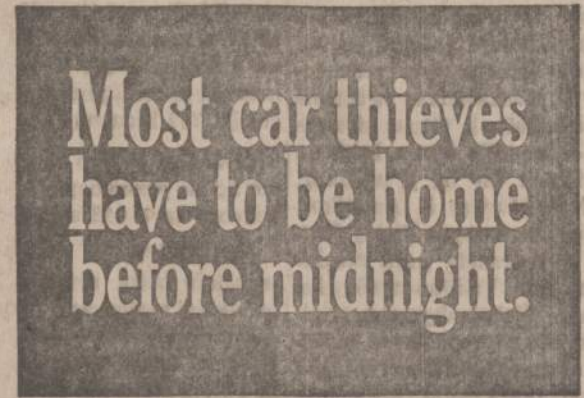
Juo labiau reikia viesiems lietuviams tokia liga negalaujantiems imtis už veiksmingo vaisto, kada nėra kitos geresnės pagalbos. Pvz., skaitomas vienas geriausių dabar minėtoje kojų ligoje vaistas yra pavibid (ilgo veikimo papaverino produktas imamas kapsulių pavidale. Jį gamina Marion laboratorijos. Šis vaistas naudotas minėtoj kojų

liciniškoj spaudoj. Jau keliasdešimt ligonių su geromis pasekmėmis yra jo minėtai gydomi. Net šv. Kryžiaus ligoninės gydytojai po patarimu ėmė minėtą vaistą naudoti. Taip pat ir Akrone, Ohio gydytojai šaukė telefonu šio skyrus redaktorių ir jo patarti pradėjo savus pacientus ten tuo vaistu gydyti.

liciniškoj spaudoj. Jau keliasdešimt ligonių su geromis pasekmėmis yra jo minėtai gydomi. Net šv. Kryžiaus ligoninės gydytojai po patarimu ėmė minėtą vaistą naudoti. Taip pat ir Akrone, Ohio gydytojai šaukė telefonu šio skyrus redaktorių ir jo patarti pradėjo savus pacientus ten tuo vaistu gydyti.

liciniškoj spaudoj. Jau keliasdešimt ligonių su geromis pasekmėmis yra jo minėtai gydomi. Net šv. Kryžiaus ligoninės gydytojai po patarimu ėmė minėtą vaistą naudoti. Taip pat ir Akrone, Ohio gydytojai šaukė telefonu šio skyrus redaktorių ir jo patarti pradėjo savus pacientus ten tuo vaistu gydyti.

liciniškoj spaudoj. Jau keliasdešimt ligonių su geromis pasekmėmis yra jo minėtai gydomi. Net šv. Kryžiaus ligoninės gydytojai po patarimu ėmė minėtą vaistą naudoti. Taip pat ir Akrone, Ohio gydytojai šaukė telefonu šio skyrus redaktorių ir jo patarti pradėjo savus pacientus ten tuo vaistu gydyti.

Because so many of them are under 16. Don't help a good boy go bad. Lock your car. Take your keys.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Licenzijuota lietuvių įmonė, registruota U. S. Department of Justice

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2608 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA. 5-2767
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA. 5-2737
3212 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60609. — Tel. CA. 5-1864

DIDELIS PASIRINKIMAS medžiagų ir visu kitų Lietuvoje pageidaujama prekių labai prieinamomis, žemesnėmis negu kitur kainomis. **KREIPKITES** į mūsų vienintelę Chicagoje lietuvių įstaigą, turinčią teisę SAVO VARDU siųsti siuntinius tiesiai iš Chicago į Lietuvą.

Vedėjai: E. ir V. ŽUKAUSKAI

MARQUETTE PARK - AMERIKOS LIETUVIŲ SOSTINĖJE

80 MILIJONŲ PERŠOKUSI BENDROVE

CHICAGO SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION

6245 SO. WESTERN AVE. CHICAGO, ILL. 60636 GR 6-7575

4 ³/₄ % VISUOSE TAUPYMO SKYRIUOSE METAMS

CHICAGO SAVINGS AND LOAN BENDROVE, viena tarp žymesniųjų krašto finansinių įstaigų, aptarnauja šios apylinkės gyventojus pavyzdinai, saugiai ir pelningai jau virš 48 metų, visada prisilaukdamas saugumo ir išmokėdama, patydamai, aukštą dividendą. Per paskutinius 10 metų Chicago Savings išmokėjo savo taupytojams virš 14 milijonų dolerių dividendų.

Chicago Taupymo Bendrovė stengiasi būti stipri finansiška ir teikti pačius geriausius patarnavimus savo taupymo ir skolinimo nariams.

Mes bendradarbiaujame su vietinėmis lietuvių organizacijomis, noriai prisidedame darbais ir finansais, kad galėtumėte pasiekti geresnių gyvenimo sąlygų. Kviečiame visus taupymo ir paskolų reikalais kreiptis į Chicago Taupymo ir Skolinimo Bendrovę išaugusią iki \$84,000,000 turto įstaigą.

CHICAGO SAVINGS BENDROVE kviečia visus lietuvius, ypačingai tuos, kurie dar nesate apkanę mūsų 84 milijonų dolerių finansinės įstaigos, vienos įdomiausios visoje Chicagoje.

Atsilankę pamatysite gelėmis išpuoštą pirmą įstaigos aukštą, Laimės Saitinėli — Wishing Well, per kuri surenkama ir išdalinama kasmet įvairioms labdarinngoms įstaigoms apie \$1,200,000. Pamatysite plačią žinomą didelį Chicago Savings Prezidentinį kambarį, kuriame yra vietas 260 asmenų ir kuris veitui duodamas organizacijų susirinkimams. Susirinkusiems veitui jame teikiama kava. Šis kambarys yra išpuoštą dideliais Jungtinių Amerikos Valstijų prezidentų paveikais ir trumpomis jų gyvenimo žiniomis. Pamatysite įvairių rinktinų kabinetą ir daug kitų įrengimų bei patogumų, kuriais per metų metus naudojasi mūsų taupymo ir skolinimo nariai.

Ypačingai kviečiame vaikų tėvus pradėti taupyti vaikų mokslui reikalingus pinigus. Mes turime specialų skyrių, kuriame taupomi mokslui reikalingi pinigai (College Bonus Savings). Šiame skyriuje laikomiems pinigams mokami patys aukščiausii dividendai, net iki 5 1/2%. Šiandien mokslas kainuoja nuo \$6,000 iki \$12,000 ir daugiau. Jei pradėsite maitis mėnesiniais indėliais taupyti nuo vaiko jaunų dienų, tai nei nepa-

žūrėsite, kai sutapsysite mokslui reikalingus pinigus. Galite pradėti \$2.50, \$5.00, \$10.00 arba net \$25.00 sumomis i mėnesi. Kai padėsite 200 kartų po \$25.00, tai sudarys reikalingą sumą. Tokiu būdu bus užtikrintas jaunimui reikalingas mokslas. Vaikams bus lengvesnė ir gražesnė ateitis, o tėvams ramesnė sąžinė. (Šio mokslo taupymo skyrus nereikia sumaišyti su dabar garšinamu Certificatų taupymo skyrumi).

Valdyba, direktoriai ir visi tarnautojai Jūsų laukime.

JOHN PAKEL Sr., Prezidentas

PATOGIOS VALANDOS:	
MONDAY	12:00 P.M. — 8:00 P.M.
TUESDAY	9:00 A.M. — 4:00 P.M.
WEDNESDAY	Closed All Day
THURSDAY	9:00 A.M. — 8:00 P.M.
FRIDAY	9:00 A.M. — 8:00 P.M.
SATURDAY	9:00 A.M. — 12:30 P.M.

ŠTAI NARIAMS TEIKIAMAS MŪSŲ PILNAS PATARNAVIMAS:		
1. Insured Family Savings	8. Sell and redeem U. S. Bonds	15. Two large Free Parking Lots
2. College Bonus Savings	9. Safety Deposit Boxes	16. Free Theatre tickets two Saturdays monthly for your children and mothers
3. Christmas Club Savings	10. Free Community Rooms	17. We sell Travelers Checks
4. Vacation Club Savings	11. for your organization meetings (Free Coffee)	18. Save-by-mail Kits
5. Home Mortgage Loans	12. U. S. Postal Stamps Machine Service	19. Notary Public Service
6. Home Improvement Loans	13. Cash checks and pay all family bills with our special money	
7. All Types of Insurance	14. order checks. No service charge to members	

LIETUVOS KARIUOMENĖS 49 M. SUKAKTIES MINĖJIMAS

Š. m. lapkričio 19 d. Jaunimo Centro patalpose vyko Lietuvos kariuomenės atkūrimo 49 metų sukakties minėjimas. Jėzų bažnyčioje buvo atlaikyti pamaldos. Po pamaldų žmonės susirinko prie sodelyje esančio paminklo. Buvo atnešta 11 vėliavų. Dariaus - Girėno posto komandierius Ben. Pocius vadovaujami veteranai gerbė vėliavas ir pagerbimui mirusių už Lietuvos laisvę paleido tris šautuvų salves. Viena iš atneštųjų vėliavų buvo ukrainiečių tautine vėliava.

Prie paminklo gen. Dirmanas pasakė ilgą kalbą, ragindamas kovoti už Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę. Gražiai paminėjo ukrainiečių veiklą ir tuo pačiu pasakė, kad mes lietuviai turime su ukrainiečiais ryšius dar daugiau plėstume.

Giedant Marija, Marija, prie paminklo padėjo vaikus Ramovėnai ir ukrainiečių pulk. Rudeckyi. Programą pravedė Sostakauskas.

Toliau minėjimas vyko jau salėje. Čia programą pravedė "Ramovės" pirmininkas Juskevičius. Trumpai apibūdines kariuomenės reikšmę Lietuvai, pakvietė į Garbės prezidentumą: Gen. konsulą dr. Petrą Daužvardį, Gen. Dirmantą, Alto atstovą (niekas neatstovavo), Bendruomenės atstovą inž. Burkevičių, Savanorių-kūrėjų — Petrauską, kunigą Borevičių, Saulių — Isganaitį, Birutiečių — Babickienę ir ukrainiečių Vasyli Rudeckyi.

Kunigas Borevičius sukalbėjo šiai dienai pritaikytą maldą. Gen. konsulas Daužvardis savo kalboje paminėjo kariuomenės reikšmę valstybiniame gyvenime. Ragino lietuvius kovoti ir veikti iki Lietuvos atgaus laisvę ir nepriklausomybę. Neigiamai pasisakė dėl karkurių asmenų, išeikvusių su bolševikais ryšius ir kokio nors bendradarbiavimo. Trumpus žodžius tarė: Burkevičius, Petrauskas, Isganaitis, Šimkus ir Ukrainiečių Veteranų Sąjungos JAV-se vice-pirmininkas pulk. Vasyli Rudeckyi. Jis savo kalboje pasakė: "Šiandien man tenka didelę garbę pareikšti Jums Ukrainiečių Veteranų Jungtinėse Amerikos Valstybėse Centralės vardu širdingiausiai sveikinimus. Jūsų didingame minėjime atkūrimo ginkluotųjų pajėgų — Lietuvos armijos, kaip valstybinio atributo. Linkiu geriausio pasisekimo Jūsų darbe, bei

pastangose išlaisvinti pavergtą heroišką tautą.

Tuo pačiu trumpais, bet širdingais žodžiais reiškiu mūsų gilius bičiuliskus jausmus Jums. Šia proga norime pareikšti mūsų norus, kad vėteranai visų pavergtųjų tautų, pradedant Pabaltijū iki Kaukazo tautų imtinai, sukoordinuotų savo pastangas bendrai kovai už savo Tautų išlaisvinimą iš maskoliškojo raudonojo imperializmo. Lai gyvuoja laisva nepriklausoma Lietuva! Laisvės visoms pavergtoms tautoms". Kalbą vertė Jonas Čėsna. Po kalbos buvo audringos ovacijos rankų plojimu.

Jonas Čėsna dar perskaitė Ukrainiečių Veteranų Sąjungos Čikagos skyriaus prisiūtą šio turinio raštą: "Gerbiami Lietuvos Kariai, brangūs Veteranai! Atkūrimo Lietuvos kariuomenės pajėgų 49-tųjų metų proga siunčiame Jums širdingiausias sveikinimus bei geriausius linkėjimus. Lai Jūs ir tolimesniame Jūsų pergalingame žygyje neužgestamai šviečia anie senieji tautiniai-valstybiniai idealai ir dar gerai atsimenami aidai kovos už jų įgyvendinimą. Lai abipusis mūsų bendradarbiavimas ir atityje kyla iš senųjų versnių, gi atskirai, iš Maskvos pavergtųjų tautų atstovų suvažiavimo Kyjive, 21-28 rugsėjo 1917 m. nutarimų, bei iš vėlesniųjų mūsų bendrinių pastangų. Lai gyvuoja Jūsų kovinė mintis! Su ukrainietišku koviniu sveikinimu". Šį raštą pasirašė majoras inž. Juri Artiušenko ir Stepan Budnyi. Perskaičius šį raštą publika vėl ilgai plojo.

Mūsų kariuomenės karo istorikas pulk. Kazys Ališauskas skaitė paskaitą apie mūsų kariuomenės atsikūrimo pradžią.

Iš paskaitos sužinome, kad lietuviai kariai Rusijoje jau prieš 50 metų organizavosi Lietuvos gynimui. Pulk. Ališauskas sako: "Šiais metais sukanka 50 metų, kai Rusijoje per I pasaulinį karą susiorganizavo "Lietuvių karininkų sąjunga" (suprask "karių") ir lietuvių kariuomenės dalys:

1. I atsk. lietuvių batalionas Vitebske, 2. Atsargos lietuvių batalionas Smolenske, 3. Raitininkų divizionas Valke, 4. Lietuvių pėstininkų batalionas Rovne, 5. Lietuvių Vytauto Didžiojo batalionas Sibire, 6. 226 karo lauko ligoninė Rumunijos fronte ir dar keletas mažesnių formacijų, kurios išsivystyti nespėjo. Toliau sa-

vo paskaitoje pulk. Ališauskas papasakojo apie lietuvių karių vargus su bolševikų valdžia, jų pasisekimus ir nepasisekimus.

Neperšienusiai Naujienose apie tai yra Povilas Dirksis rašęs. Paėmęs iš pulk. Gožo rašinio, perdavė Naujienų skaitytėjams. Tad jų ir nekartosiu. Bet iš pulk. Ališausko paskaitos norėčiau perteikti skaitytėjams, koks likimas ištiko tuos mūsų karius. "Lietuvių atsargos batalionas Smolenske įsisteigė 1917 m. gruodžio mėn. pradžioje. Bataliono vadu buvo paskirtas pulk. Jurgis Kubilius. Batalionas turėjo apie 600 vyrų, suskirstytas į 4 kuopas. Batalionas nesikišo į rusų vidaus kovas. Laikėsi visiškai neutraliteto. 1918 m. kovo mėn. buvo baigtas karas tarp Rusijos ir Vokietijos, ir Lietuvos Brastroje pasirašyta taikos sutartis. Bataliono kariai buvo kurtomi pereiti į raudonąją armiją. Nesulikus, buvo nutrauktas maisto tiekimas ir batalionas buvo priverstas išsiformuoti. Kariai pavieniai grįžo į tėvynę.

Kar. J. Mikuckiui 1917 m. pabaigoje pavyko gauti leidimą organizuoti dragūnų eskadroną, o vėliau ir divizioną. Valke trūkstant patalpų, buvo perkeltas į Grabžių kaimą. Trūkstant lietuvių karininkų kavaleristų eskadronų vadų, pareigas ėjo puskarininkai. 1918 m. vasario mėn. vokiečiams puolant, divizionas traukėsi Pskovo link. Sustojo Verro miestelyje. Kai atėjo vokiečiai, divizioną žadėjo perkelti iš Verro miestelio į Lietuvą. Bet pažado netesėjo, prie Rygos nuginklavo ir laikė nelaisvėje. Lietuvių pėstininkų batalionas Rovne suorganizotas 1917 m. pabaigoje, iš lietuvių fronto karių. Batalioną organizavo ir pirmuoju bataliono vadu buvo karo valdininkas V. Čarneckis, adjutantu — karininkas Kazys Musteikis. V. Čarneckiui išvykus į Lietuvą, batalionui vadovavo karininkas E. Adamkavičius. Batalione buvo 4 pėst. kuopos ir 1 kulkosvaidžių kuopa. Viso 700-800 vyrų. Batalionas liko stovėti vietoje ir Rovno miestą vokiečiams užėmus. Vykė igulos sargybų tarnybą drauge su ten esančiais ukrainiečiais. 1918 m. vasarą batalionas grįžo į Lietuvą ir buvo demobilizuotas. Slaptai parvežė 6 šautuvus, kurie buvo paslėpti Vilniuje, vienuolyno rūsyje. Vėliau perduoti Lietuvos kariuomenės I pėst. pulkui. Tai buvo pirmieji ginklai Lietuvos kariuomenei.

Lietuvių Vytauto Didžiojo batalionas Sibire pradėtas organizuoti 1918 m. rugpiūčio mėn. Celiabinske. Vadovavo karininkas Linkus - Linkevičius. Dėl techniškių priežasčių lietuvių kuopa buvo priskirta prie lenkų diviziono, nes lenkai turėjo suorganizavę intendantūrą. Lietuviams daug gelbėjo aprūpinimo srityje ir patarimais lietuvis karininkas Rumša, pas lenkus užėmęs aukštą tarnybos vietą. Batalionas dalyvavo kautynėse su bolševikais, į vakarus nuo Uralo kalnų. Kautynėse gerai pasirodė ir gavo iš vadovybės pagyrimų ir padėkos.

1919 m. pavasarį persikėlė į Novo Nikolajevską. Čia rado daug lietuvių. Gerai susiorganizavusią kuopą buvo nutarta išplėsti į batalioną. Į batalioną buvo priimta komunistu-jačnių lietuvių būrys, atvykęs iš Anglijos gilinti revoliuciją Rusijoje. Jų buvo pasigailėta, nes buvo persekiojami ir patekę į vargą. Bet tai buvo klaida. Rusų bolševikams puolant Kolčako armiją, batalionas buvo perkeltas į Čerapovo geležinkelio stotį. Ligi šiol buvę ramūs lietuviai komunistai, susirio su rusų bolševikų partizanais ir lapkričio 25 d. nakties metu įvykdė bataliono pervėsmą. Batalioną perkėlė į Čeremuškino kaimą ir tenai,

gruodžio 9 d. kardais sukopė 5 karininkus ir 3 kareivius. Batalionas žlugo.

Lietuvių kariuomenės dalys Rusijoje suorganizavosi, kad "Visa savo pajėga remtų Lietuvos tautos iš seno stotomus laisvės reikalavimus ir gintų Lietuvos Tėvynės laisvę". Taip buvo pasisakyta per pirmąjį suvažiavimą rezolucijose. Buvo tikimasi suorganizuoti vietinę lietuvišką divizioną ir su ginklais grįžti į Lietuvą. Pradžioje buvo labai gyva ir judri. Pažanga buvo padaryta labai didelė. Lietuvių karių sąjungos ir paskirtųjų kariuomenės iniciatyva, suorganizavosi keletas batalionų ir raitelių divizionas. Tačiau pilnai organizuoti nei

vienam daliniui nepavyko grįžti į Lietuvą. Tad batalionų kariai grįžo namo pavieniai.

Nors jie buvo nuginkluoti ir išformuoti, tačiau jie neprisipažino save nugalėtiais. 1918 m. rudenį būrelis lietuvių karininkų, tarnavusių lietuvių batalionuose, susitiko Vilniuje sudarė pagrindą pradėti steigti Lietuvos kariuomenę, kuri iškovojo Lietuvai laisvę. Tad ir dabar, nors mūsų Tėvynė neteko laisvės, esame vieni pavergti, kiti išsklaidyti po laisvajį pasaulį, bet nepripažinkime, kad esame nugalėti. Sena lietuvių patarlė aako: "Ne tas tyrtas, kuris muša, bet kuris atlaiko. Tad laikykimės!" Šiais žodžiais

Pulk. Kazys Ališauskas užbaigė savo paskaitą.

Solistė Mazeikienė padainavo porą dainelių, o Vedeckytės vad. jaunos mergytės puikiai pašoko keletą baletų da-

lykėlių. K. Brązdžionytė pasiskambino pianu; Leiskit jėvynę, Kur lygūs laukai ir vėliną maršą. Lietuvos ir Amerikos himnus sugiedojo solistė Mazeikienė. *Slasys Juskevas*

highest rates in our history

4 ³/₄ %

per annum, current rate
Paid Quarterly

Earn the highest passbook rate in our history, paid quarterly. Earnings at our current rate of 4 3/4% per annum, compounded quarterly, are equal to an average annual rate of 4.83%. Are you now receiving earnings on your savings four times a year? Your passbook savings account has no time or minimum requirement. You may add any amount at any time.

5 ¹/₄ %

PER ANNUM ON
12 MONTH CERTIFICATES

Savings Certificates are issued in minimum amounts of \$10,000 and larger amounts in \$1000 multiples.

Safety for savings and financial strength are a tradition at Standard Federal Savings.

Passbook Savings in by the 10th of the Month Earn from the 1st.

Assets over \$120,000,000

STANDARD FEDERAL SAVINGS

4192 Archer Avenue • Chicago, Illinois 60632 • Phone VI 7-1141

HOURS:

Monday 9:00 to 8:00 P.M.
Tuesday 9:00 to 4:00 P.M.
Closed Wednesday
Thursday 9:00 to 8:00 P.M.
Friday 9:00 to 4:00 P.M.
Saturday 9:00 A.M. to 12 Noon

Mes mokame **4 ³/₄ %** ant risų sutauptų per annum

MIDLAND SAVINGS

4040 Archer Ave.
Chicago, Ill. 60632
Telephone CL 4-4470
August Saldukas
Chairman of the Board

MOVING **APDRAUSTAS PERKRAUSTYMAS** IS TOLI IR ARTI **MOVING**
(Nauji dideli ir maži - Naujais kraustytais ir senais)
(Nauji mūvi patvirtinti - Spausis ir sėdintis patvirtinti)
JUOZAS NAUJOKAITIS
2022 St. 69 St. Chicago 36 St. Tel. 5-9209

INVEST IN UNIVEST

PELNINGAS IR SAUGUS BŪDAS TAUPYTI

Nuo spalio 1 dienos mokame

4 ³/₄ %

metinius dividendus investavimo sąskaitoms

Terminuoti santaupų lakštai (certificates) neša 5 1/4%.

UNIVERSAL SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION
1800 S. HALSTED STREET
CHICAGO 8, ILL.
Phone HAMmark 1-3070

Visos sąskaitos iki \$15,000.00 apdraustos JAV vyriausybės agentūroje.

Universal Investment Share Account

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.

1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone HA 1-6100

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:	
In Chicago \$16.00 per year, \$8.50 per six months, \$4.50 per 3 months. In other USA localities and Canada \$14 per year, \$7.50 per six months, \$4.00 per three months.	
10 cents per copy, 10 c. on Saturday	

Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiestuose	
metams	\$18.00
pusei metų	\$8.50
trims mėnesiams	\$4.50
vienam mėnesiui	\$1.50

Kitose JAV vietose:	
metams	\$14.00
pusei metų	\$7.50

NAUJIENŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.

Senos sąskaitos

Kruvini susirėmimai tarp graikų ir turkų prasidėjo jau keturioliktame šimtetyje, kai Graikijos - Bizantijos imperija buvo dar labai galinga ir tebevaldė milžiniškus žemės plotus. Centrinėje Azijoje vienuoliktame šimtetyje susidariusi iš turkų galybė, lyg koks tvanas išsiliejo ir plėtėsi į visas puses. Tame turkų potvynyje žuvo ir Graikijos - Bizantijos imperija. 1453 m. turkai užėmė Konstantinopolį, Bizantijos sostinę, o šimtui metų praėjus jie jau buvo prisirišę prie Vienos. Ten jie buvo suklaikyti ir atstumti atgal.

Graikija buvo užkariauta ir per daugelį metų turėjo kęsti turkų jungą. Tik devynioliktame šimtetyje graikams pasisekė išsilaisvinti ir išvyti turkus iš Atėnų. O pasisekė tai padaryti dėl to, kad jau buvo prasidėjęs Turkijos imperijos smukimas. 1912 ir 1913 metais tarp Graikijos ir Turkijos įvyko karas, kurio pasekmėje turkai neteko gana didelių žemės plotų.

Po Pirmojo Pasaulinio karo Graikija pasiryžo savo sienas praplėsti ir atgauti buvusias Bizantijos imperijos teritorijas. Graikų kariuomenė pesistamėjo iki Sakaria upės ir buvo tik 40 mylių atstume nuo Ankaros. Bet kaip tik tuo laiku Turkijoje įvyko perversmas, sulčių kaspas subyrėjo, o valdžios priešakyje atsistojo Ataturkas. Pasiskelbęs "nepriklausomybės karą", jis pajėgė suorganizuoti gana pajėgią armiją ir 1922 m. prie Sakaria upės įvykusioje dviejuose dideliuose mūšiuose sutriuškino graikų armiją.

Tie du mūšiai nulėmė ir karą, kurį, savaime aišku, pralaimėjo Graikija. 1923 m. Lozanoje, Sveicarijoje, pasirašyta taikos sutartis tarp Graikijos ir Turkijos nustatė ir dabartines sienas.

Tiesa, toji taika nebuvo labai nuoširdi. Vadinasi, tarp dviejų valstybių santykiai ir po to nebuvo labai draugiški. Tačiau vis dėlto buvo prisilaikoma priimtų formaliskumų. Taip buvo iki 1960 metų, kai Anglija nutarė Kipro salai suteikti nepriklausomybę.

Kai Kipro sala, kuri yra tik 40 mylių atstume nuo Turkijos, atgavo nepriklausomybę, tai ji pasidarė didžiausiu nesantaikos kaulu tarp graikų ir turkų. Dalykas toks, kad Kipro gyventojų daugumą (80 nuosimėjų) sudaro graikai. Turkų ten yra 18 nuosimėjų. Santykiai tarp jų, kol nepriklausomybė nebuvo paskelbta (atsseit, kol salą valdė anglai), buvo visai pakenčiami. Bet kai buvo pradėti naujai valstybei, taip sakant, statyti nauji

VINGIUOTAI SPAUDOS TAKELIAIS

Rašo V. VYTENIS, Londonas, Anglija

Klaipėdos krašto kooperatyvas

1966 m. sausio 19 d. "Naujiene" buvo patalpintas J. BILDŪŠO straipsnis "Klaipėdos krašto prekybos kooperatyvai". Autorius daugiausia paličia Klaipėdos krašto kooperatyvinių bendrovių "Gerovės" ir "Lietūkio" veiklą. Turėdamas truputį medžiagos, noriu kai ką plačiau papasakoti.

Klaipėdos Vartotojų Draugija "Gerovė" susiorganizavo ir mieste atidarė savo pirmąją krautuvę 1934 m. spalio 10 d. Pradžioje turėjo 140 narių ir iš jų sudėty įnašų atidarė pirmąją grynai lietuvišką kooperatyvinę krautuvę. Prekyba sekėsi gerai ir 1935 m. miesto centre jau atidarė ir antrą krautuvę. 1936 m. trečią krautuvę atidarė Smeltėje. Paskutiniu laiku rodo jos jau buvo įsteigtos 5 krautuvės. Šiai bendrovei ilgą laiką vadovavo agr. J. Zabelavičius, o techniškoji prekyba vedėju buvo prekybininkas S. Micevičius.

1938 m. Klaipėdos krašte jau veikė 5 "Lietūkio" skyriai. Pagėjų skyrius turėjo namus, kuriuose buvo įrengta krautuvė, dalis tarnautojų butų, ir standartinį apie 500 t. talpos sandėlį. Panaši padėtis buvo ir Šilutėje. Bendrovė turėjo atitinkamus naftos sandėlius, Klaipėdoje kelių milijonų litrų talpos specialius naftos produktų tankus, nuosavą su geležinkelio linijomis krantinę ir nemažai nuosavų ir nuomojamų cisternų. Apie 1938 m. buvo baigta Klaipėdos uoste didžioji "Lietuvio" sandėlio statyba. Pastatas turėjo 7 aukštus. Aukštai iškeltas

pagrindai, būtent ruosti konstitucija, tai prasidėjo nesupratimai ir vaidai, kurie juo tolyn, vis labiau didėjo. O didėjo jie daugiausia dėl to, kad nebuvo prisilaikoma susitarimo ruošiant konstituciją. Turėdami daugumą, graikai nesiskaitė su turkų gyventojų pageidavimais: ne tik nepaisė jų pageidavimų, bet dažnai visiškai nesilaikė savo pažadų. Pvz. buvo susitarta, kad graikai ginkluotų jėgų saloje turės 950, o turkai — 650. Kaip apskaičiuojama, graikai dabar Kipro saloje turi net 8,500 ginkluotų vyrų, kuriems vadovauja iš Graikijos atvykę karininkai!

Graikams didinant savo ginkluotą jėgą, salos turkai irgi savo jėgą padvigubino.

Padidėjus tarp graikų ir turkų susirėmimas, Turkija griežtai pareikalavo, kad būtų bojama 1960 m. padarytų susitarimų. Ji reikalauja, kad turkų gyventojų teisės nebūtų pažeistos.

Tie reikalavimai ir privėdė prie karo grėsmės, kuri pakibo Balkanu pusiasalyje. Vadinasi, prieš šimtmečius įvykę ir periodiškai atsinaujiną nesupratimai tarp turkų ir graikų vėl prasidėjo.

skautų draugovė ir Lietuvos darbininkų susivienijimo skyrius. Nuo pat fabriko įkūrimo jam vadovavo ats. plk. V. Grudziņskas.

1937 m. pabaigoje Klaipėdoje, Liepojos g-vė Nr. 37 įsisteigė Prekybos Namai "Studentai". Firma iš pat pirmųjų dienų užsirekomendavo meniškai įrengtais prekyvlangiais, viduriniu krautuvės sutvarkymu ir įvairių prekių gausumu. Taip pat uoste dar buvo įsteigusi kuro sandėlį. Tenka priminti, kad šią firmą sukūrė grupė studentų, baigusių Klaipėdos Prekybos Institutą.

Apie kitas buv. Klaipėdoje firmas ir organizacijų veiklą, gal teks parašyti sekantį kartą.

Maikis su tėvu Lietuvos scenoje

Truputis praėjies atsiminimų. Visi gerai pažįstame Bostone leidžiamą lietuvių laikraštį "Keleivį". Jis yra plačiai skaitomas ne tik Amerikoje, bet buvo mėliam laukiamas ir Lietuvoje. Ypatinai žmonėms patiko "Pasikalbėjimas Maikio su tėvu". Bet, deja, dėl anuometinių suvaržymų, nevisuomet "Keleivis" galėjo laisvai atkelti į Lietuvą.

Kad Maikio pasikalbėjimai žmonėms yra įdomūs, tai visi gerai žino. Bet kad iš tų Maikio pasikalbėjimų buvo sukurtas scenos veikalas, tai tą labai mažai kas žino. 1955 m. rašydamas apie "Keleivį" savo atsiminimus, truputį paminėjau ir apie tą sceninį vaidinimą. "Keleivio" redaktoriūs atsakė, kad tai jam buvo didelė naujiena ir jis visai nežinojo, kad kadaise Maikis su tėvu žingsniavo lietuviško kaimo scenoje. O buvo taip.

1926 m. Lietuvos Jaunimo Sąjungos Rimavičių skyrius (Gizų valsčius, Vilkaviškio apskr.) sugalvojo iš tų pasikalbėjimų sukurti scenos veikaluką. Atrinko įdomesnius pasikalbėjimų temas, jas ištiesai surašė ir pradėjo mokyti. Tėvo rolei buvo parinktas apie 2 metrus ūgio jaunuolis Petras Čerkauskas. Iš jo režisieriaus ir grimoriaus pagalba, buvo padarytas gana vykęs Maikio tėvo tipas. Iš senų drabužių pasiuvo "uniformą" ir apavė suplyšusiais nulūšais batais. Iš medžio išdrožė riestą šobelį, o ant kaklo užkabino karšią gertuvę (baklagę) su įrašu: "Rye Whisky". Jaunuolis iš pečių buvo truputį sulinkęs, tai kai uždėdavo visą aprangą, pasidarė nepaįmanomas Maikio tėvo tipas. Prie tum dar pypkė, akiniai, tai publika ir be paaiškinimų atpažino, kad tai yra Maikio tėvas, kurį jie matė "Keleivio" puslapiuose. Maikiui nieko ypatingo

Federal. valdžia apskundė Amerikos graborių sąjungą

Teisingumo departamento atitrustų skyrius Chicagoje iškėlė bylą prieš Jungtinių Valstybių nacionalinę laidojimų direktorių asociaciją ir 14,000 tos asociacijos narių, siekiant panaikinti šios organizacijos 25 metų seną nustatytą, kuriuo draudžiama viešai skelbti laidojimų kainas. Ši graborių sąjunga atliekanti 75 nuosimčius visų laidojimų JAV-bėse.

Departamentas aiškina, kad asociacijos taisyklės, draudžiančios skelbti laidojimų kainas, neprieleidžia kainų kompetencijos ir varžo pavienių laidojimo direktorių laisvę. Iškeltose byloje prašoma teismo paskelbti injunctio, kuriuo būtų panaikinta asociacijos taisyklių klauzulė, draudžianti graboriams skelbti šio patarnavimų kainas.

Keli laidojimų direktoriai Kalifornijoje, kurie paskelbė savo patarnavimų kainas, buvo pašalinėti iš asociacijos.

mus veiksmas, šiandien jau yra gana reikšmingas. Ir gal iš viso, tik vienintelis "Keleivio" istorijoje.

KNYGA - GERIAUSIA DOVANA

TIEMS, KAS NORI SVENTEMS DUOTI GERU DOVANŲ, SIULOME PASIRINKTI ŠIAS KNYGAS:

1. Dr. K. Grinius, ATSIMINIMAI IR MINTYS II t., 336 psl. \$5.00
2. Juozas Liudžius, RASTAI, 246 psl. \$3.00
3. M. Žolėnko, SATYRINĖS NOVELĖS, 199 psl. \$2.00
4. M. Gimbutienė ir kiti, MAZOJŲ LIETUVA, 327 psl. \$3.00
5. K. B. Krauciūnas, ŠIAURUOJŲ TAKELIU, 178 psl. \$2.00
6. J. Augustaitis, ANTANAS SMETONA IR JO VEIKLA, 154 psl. \$1.50
7. Prof. V. Biržiška, SENUJU LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTORIJA, du tomai 207 ir 325 psl. \$2.00 ir \$3.00
8. Prof. V. Biržiška, ALEKSANDRYNAS, 430 psl. \$7.50
9. St. Kairys, LIETUVA BUDO, 416 psl. \$2.00
10. Vl. Mingelis, KUN. ANTANAS MILUKAS, jo gyvenimas ir darbai. \$6.00
11. Kipras Bielinis, PENKTIEJI METAI, 592 psl. \$2.00
12. Dr. Antanas J. Gussen, DANTYS, 158 psl., minkštai viršelis \$2.00, kietai \$4.00
13. Juozas Švėstas, PETRAS ŠIRVOKAS, 228 psl. \$2.00
14. Antanas Baranauskas, THE FOREST OF ANYKŠČIAI, N. Rasteno vertimas, 40 psl. \$2.00
15. Mikas Petrauskas, EGLĖ ŽALČIŲ KARALIENE \$5.00
16. Alfonsas Nevardauskas, PAJURIAIS, PAMARIAIS \$5.00
17. Petronėlė Orintaitė, KA LAUMES LĖMĖ, 236 psl. \$3.00
18. Kipras Bielinis, TERORO IR VERGIJOS IMPERIJA, 310 psl. \$1.00

Šios knygos galio įsigyti "Naujienu" ofise arba gauti paštu, atsiumę nurodytas sumas čekiu arba money orderiu adresu:

"NAUJIENOS"
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

A. BUOZYŠ

KOVŲ DIENOS LIETUVOJE

Vietoje įžangos

3

PASKUTINIS SUSIRINKIMAS

Danas, visas subintuotas, gulį ligoninėje ir klieidi pirminkandamas komjaunimo susirinkimui: "...Neleiskite! Kovokite už tai, kad spalvi revoliucijos šviesa nutviesktų visus kaimus... Keršykite... Ne už mane..."

—Pradėsimė draugai. Šiandien mums reikia pakalbėti apie drausnę. Jūs vadinatės liaudies gynėjais, nors žmonės pravadžiuoja sribais. Jūs ginatė paprastus žmones nuo žmogžudžių, saugote jų gyvybę, jų turtą... Ak, ir vėl pradėjau klie-dėti. Naktimis jūs vykdotė griežtą partijos įsakymą ir likviduotė paskutinius valstiečių nuosavybės likučius ir renkatė išvežimui tarybinės Rusijos priešus.

—Kliedi. Vėl tą patį... — sušnibzdėjo Mickienė. — Taip per visą naktį.

—Ar tai tu, Aurelija? — paklausė Danas. — Štai Kazys vakar šaudykoje blogai šaudė. O jei jis taip šaudys mūsų? Vincas šiandien parėjo iš apylinkės girtas. Kas jį vaišino? Tie, kurie nori, kad banditai jus girtus ištaškytų.

—Mes kovojame už naują gyvenimą.

— Tikrai vargšas samonės netekęs, kad taip sunkiai karščiuoja, — nusiminė gal-lestingoji seselė.

Danas nuolat šaukė savo motiną. Adėlę, seserį, broli, savo komjaunuolius. "Nepašinsite manęs! Gyvas sudegusi, bet nepasiduosi!... Tėveli, kur tu? Kodėl nešaudai?"

Vakar iš Židikų atvežė visą apdegusį komsorgą Daną Jasmontą. Visas Danas kėnas buvo smarkiai apdegęs. Sveika oda beliko tik aplink juosmenį, kur buvo užjuostas diržas, ir ant kojų padų. Visas jis buvo vienu baisiausiu pūšiu, kurioms trūkus, atsirado didelės žaizdos.

Susirinko komjaunuoliai. Danas jaučia, kad neišlaikys ir mirs.

— Pravesime susirinkimą, komjaunimo susirinkimą. Atsisveikinimui paskutinė politinė pamoka:

Kovokite! nepasiduokite nei sunkumams nei priešams, o mūsų priešai — tai lietuviškas kaimas, kuris nenori pasiduoti komunistų partijos įsakymams. Kovokite už tai, kad spalvi revoliucijos šviesa nutviesktų visus kaimus.

Keršykite! Ne už mane, bet už draugus rusus, kurie krenta Lietuvoje. Mūsų nekencia, tai ir mes turime nekęsti.

Nenorėdami pertempfi net komunistinio "realizmo", po šių gražių pasisakymų leidžiame Danui nuntirti.

IS KUR TOKS DANAS ISDYGO?

Vėl leidžiame diskusijos pradžią draugui Vršuliti.

"Aukščiau Židikų valsčius buvo tamsus ir tolimas žemaitijos užkampis. Dvarininkai, buožės, kunigai amžiais engė

paprastus kaimo žmones. Siuntėjo krašte kalavijuočiai, prisidengė Dievo vardu, siuntėjo švedai, siuntėjo įvairių šalių riteriai, susirinkę į šventąjį karą prieš pagonis, alino kraštą feodalai, dvarininkai ir buožės, o yčiau savi, lietuviški ponai Nuolatinėje kovoje už gyvenimą, su sunkumais, su gamta susiklostė žemaities charakteris — kietas, užsispyręs ir uždaras".

Todėl visai nenuostabu, kad kai užėjo paskutinis ir pats kruviniausias engėjas — komunistas maskolius, pasipriešinimas buvo dar kietesnis. Pagal gerai išbandytą taktiką būtina rasti bendradarbių išdavikų engiamųjų turpe, nes savieji savą daug skaudžiau moka ięsti.

"Jasmontų šeima buvo gausi. Žemės nedaug, ir visų ji išmaitinti negalėjo. Sklypas buvo kyliu išrėžęs į buožės Vizgudžio žemes. Jasmontų ūkelis vis labiau lindo į skolas, nes tėvas mėgo išgerti. Paprastai buožės už skolą prašo darbo talcos, o Vizgudis paimdavo pusę ūkelio derliaus. (tur būt, kad tėvui prisigerus, galėtų aprėpinti duona jo vaikus).

Vos Danas paūgėjo, tėvas jam pasakė: — Tekas, vaikel, tau eiti bernauti... Taip reikia... Ką gi bedarysi...

Sūnus suprato, nors bernavimas jam nebuvo prie širdies. Kai užėjo rusai, pamatė, kad tik dabar jam atėjo tikroji praga iškilti ir gerai gyventi. Ištikimybės įrodymai užsirašė į sribų būrį.

Darbu užėmė daug. Dieną apylinkėse, o vakare Danas lankydavo politinės mo-

kyklos užsiėmimus. Nespėjo pradėti mokyti, o jau pačiam teko dėstyti komunistinius mokslus. Žodžiu jo gyvenimas buvo toks, kokį praėjo daugelis kaimo jaunuolių, kurie pasirinko tarnauti naujam viešpačiui rusui.

Po karo Danas tėvas gavo žemės iš Vizgudžio sklypo. Netrukus jis buvo išrinktas apylinkės tarybos pirmininku. Iš pradžių nesutiko — esą permažai mokytas. Tačiau jam valstieji pasakė: Mokslas nesvarbu, svarbu ištikimybė. Nelyksime už blogą rašyseną.

— Gerai, reikia — padėsiu, kiek galėsiu, tarybų valdžiai. Tik jau daiktėlių su skylute tai paripinkite.

Tas daiktėlis tai šautuvas.

1945 metų pavasarį Danas su grupe aktyvistų išėjo į apylinkę būk tai paskolos baldies ūkui atstatyti rinkti, o faktiškai žvalgytis, tirti gyventojų nuotaikas.

Danas užsuko pas valstietę Ramonienę. — Neturiu aš, vaikel, pinigų.

— Jei jūsų namas būtų sudėginę vokiečiai, valstieybė jums padėtų, duotų pašalpą. O jūsų ūkis liko sveikas. Nuo karo nedaug tenkulentėjote. Matyt todėl nepagalvojote, kiek žmonių sovietijoje gyvena žemincė? Jie neturi nei gyvulių, nei kuo žemę dirbti. O ar žinote, kiek karo metu fabriki sugranta?

Susigraudino Ramonienė. Labai nustebė, kad iš karto nepareikalavo pinigų atiduoti, o taip gražiai pakalbėjo. Naktį įsiveržė aktyvistai gąsdino sušaudyti ir padus deginti.

— Teisybė vaikel. Karas pasibaigė. Aš suprantu. Aukščiau galvojau duoti 50 rublių, o dabar atiduosiu visus 200. Vistiek už juos nieko negausiu.

Buvo ir kitokių. Danui labai nepatikdavo, kai rasdavo senoviskus erdvius pastatus, buvusius tvirtus Lietuvos ūkius, vadinamas buožijais. Nepatikdavo jam ir pašaipa.

— Kas gero, ponai — draugai? Gal užkūsti? Turiu pirmo prakaito stikluoką.

Dauguma draugų vaishes ir pamaitinimą mielai priimdavo, bet Danas ne.

— Ne, neapgausi parazite, — vos nesuškudavo Danas. — Kiaurai lokius perniau. Ne veltui tiek metų bernavau ir lankščiau nugarą. Žinau aš jūsų būdą.

— Kiek gyvulių jis užrašė. Baigsime kalbą. Paruošų nevykđai, o mums pranešta, kad gyvulus slepi. Dvi karvės, penkios kiaulės neužrašytos.

— Neturiu, dėl Dievo, neturiu... — Surasim... su Dievo pagalba, — nusisypsojo Danas, nes žinia buvo gaves iš ano kaimyno, kuris pats norėdamas iširkti, skandino savo artimą. — Pasiėptus gyvulius jau įtraukėm į sąrašą. Kaip čia atsitiko, kad tu dar ne Sibire. Turbūt tavo hektarus neteislingai suskaiciavo...

Po dviejų dienų buožė pats atnešė kvitus Danui. "Aidavai, tik nepykite". (Bus daugiau)

Skaitykite ir platinkite Dienraštį "Naujienu"

DR. ANNA BALIŪNAS

AKIU, AUSŲ, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS PRITAIKO AKINIUS 2858 W. 63rd STREET

DR. K. G. BALUKAS

AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS GINEKOLOGINE CHIRURGIJA 6449 So. Pulaski Rd.

DR. S. BIEZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 3148 WEST 63rd STREET

DR. PETER BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON 2434 WEST 71st STREET

DR. M. BUDRYS

ALERGIJA 2751 WEST 51st STREET

DR. W. M. EISIN-EISINAS

AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS GINEKOLOGINE CHIRURGIJA 6132 So. Kedzie Ave.

DR. BR. GAIZUNAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 2454 WEST 71st STREET

DR. A. JENKINS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 3844 WEST 63rd STREET

DR. A. MACIUNAS

CHIRURGAS 2858 W. 63rd STREET

DR. J. MESKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS VIDAUS LIGŲ SPEC. 2454 WEST 71st STREET

DR. ZIGMAS RUDAITIS

SPEC. ORTHOPEDIJOS LIGOS 2745 West 69th Street

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS CHIRURGIJA OFISAS 2454 WEST 71st ST.

DR. P. STRIMAITIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Bendra praktika ir chirurgija Ofisas 2750 West 71st St.

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos Ofisas: 2652 WEST 59th STREET

DR. V. P. TOMASONIS

CHIRURGAS 2454 WEST 71st STREET

ALVUDO VAIKŲ TEATRAS

Lapkričio 19 d. Gage parko pastato salėje dvylika teatro vaikų repetavo pasakos "Džiaugsmas"

Sios pasakos trys veiksmiai yra repetuojami kiekvienas atskirai, kol galės visi dariniai susijungti pastatymui ateinančių metų pirmame ketvirtyje.

Salie pasiruošimo šiam vaidinimui, teatro vaikai iki šių metų galo dar turės atlikti keletą kitų uždavinių: gruodžio 4 dieną Sof. Barkus šeimos radijo valandoje, jau 62-ą kartą iš eilės, 7 val. vakare. Poniaš Frances Gramontienės, kuri yra perėmusi iš ponios Daužvardienės vadovavimą lietuvių reprezentacijai su Kalėdų egle, bei Kalėdinių giesmių ir apeigų pristatymui publikai Museum of Science.

Alvudo vaikų teatras yra pakviestas muziejaus patalpose atlikti vienos valandos programą gruodžio 9 d. Ši diena yra skirta lietuviams kitų tautų tarpe. Programa prasidės 3 val. 30 minučių ir bus spalvinga, šventiška ir graži. Gruodžio 29 d. vaikų teatro artistų dalis atliks programą lietuvių televizijoje.

Visa ši paruoša guli ant Alfo Brinkos ir Aldonos Sobieskienės pečių. Pašalė, tiki-ninkais yra — pirmoje eilėje kalėdinei programai muziejuje — aktorė Al Kalvaitytė-Velbasienė, balemeisteris Simas Velbasiš, kankininkų ansamblio vadovė An. Kirvaitytė, muzikas Bertulis, dailininkas J. Kiburis ir kiti. Be to, Veļeckytės sokių studijos mokinės.

Pastaruju laiku į Alvudo vaikų teatrą įsijungė visapusiškai gabi mergaitė Kazytė Brazdžionytė. Ji jau groja vargonais, dainuoja, sugeba pravesti vaikų programas ir pati gambiai vaidina.

Aukščiau minėtą teatro repetaciją aplankė Alvudo I vice-pirmininkas dr. J. Adomavičius, valdybos nariai Ant. Stakėnas ir Nytautas Zygas, buv. Alvudo pirmininkė St. Petersonienė, solistė Jonė Bružienė ir keli besidomintieji.

Repetacijai pasibaigus dr. J. Adomavičius padėjojo vaikūciams ir režisieriams už kruopštų darbą, bei tėveliams, suvežantiems vaikus į repetaciją. Šia proga jis pareiškė, kad vaikų teatras yra Alvudo šaka. Kas nori, kad šaka žaliuotų, neturi žaloti medį. Pažeidus kamieną šaka nukris. Kas kenkia Alvdūnui, tas kenkia ir vaikų teatrui.

Alvudas yra dėkingas visiems, ne tik už dolerį, bet ir už centą. Ačiū ir tiems, kurie nieko neduoda, bet yra nuoširdūs bičiuliai. Kai kas iš pasalių griovė mūsų įsteigtą vaikų teatrą, bet nepavykus užmačius, pasiskelbė išstojti iš organizacijos. Jų vietas užims kandidatai.

Į šiuos kalbančiojo žodžius viena mamytė metė tokią pastabą: — Ar nebus ir čia įsimetęs koks šeškas, kaip antai Gage parko bendruomenėje, apie ką neseniai rašė Naujienos. — Ne vien bendruomenėje, pasitaiko ir kitur — pastebėjo arti atsisėdęs vienas tėvelių. — Tą pačią dieną, kuomet Drauge tipo žinia apie pasitraukusius iš Alvudo, Naujienose perskaiciau apie išstojusią iš Kultūros Kongreso trijų asmenų Kultūros Tarybą.

Be dr. Adomavičiaus, atrodė, tų replikų negirdėjo. Jis tuo tarpu dėkojo Jonui Narukynui, atnešusiam parodyto paties labai vykusiai padarytą žioga, kuris patiko vaikams ir teatro direktoriui. Jie abu dėkojo Narukynui už pažadą pagaminti visą aprangą teatro vaikams, vajdinančioms žiogus, skruzdzes ir kitus gyvūnus pasakoje "Džiaugsmas".

Be kitko, I vice-pirmininkas pranešė, kad 17 gruodžio Alvudas ruošia bendras Kūčias lietuviams Marquette parko katalikų parapijos salėje su programa scenoje, kaip Prakarėlė ir t. t.; su vegetariška vakariene ir plotkelių laužymu, pagal lietuvišką Kalėdų švenčių tradiciją. Programos ir vakarienos pradžia bus paskelbta laikraščiuose. Įzanga — suaugusiems 4 dol., vaikams 1,5 dol. Scenos vaikai nieko nemoka. Kvietė ir įsigyti Alvudo išleistų kalėdinių atvirukų.

Baigdamas priminė ir eilinį Alvudo mėnesinį vakarą gruodžio 2 d. ir jame rodysimą filmą su Vienos (Austrijoje) berniukų chorą, kas bus labai įdomu vaikams. Kvietė atvykti tėvelius ir atsivesti vaikus. Pradžią gana ankstyva — 5 val. vakaro, bet filmas bus rodomas pabaigoje po programos. O. Algnūnienė

LIETUVIAI AKIŲ GYDYTOJAI DR. ANT. RUDOKAS, Odt. 4455 So. CALIFORNIA, YArds 7-7381

DR. E. RINGUS RENTGENOLOGAS 9760 S. KEDZIE AVE.

MOVING Apraustas perkraustymas iš įvairių atstumu. ANTANAS VILIMAS 823 W. 34 Place

GRADINSKAS MAŠINA AR ŽMOGUS? ATSAKYMA GAUSIT, KAI PAMATYSIT SYLVANIA TV.

SOPHIE BARCUS RADIJO ŠEIMOS VALANDOS Visos programos iš WOPA, 1490 kil. A. M.

LIETUVIŲ KALBA: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 10-11 val. ryto. — Šeštadienį ir sekmadienį nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.

Automobilis — TRUCKS Automobiliai — Sunkvežimiai KURIAM GALUI MOKĖTI DAUGIAU? PIRKdami NAUJUS AR VARTOTUS AUTOMOBILIUS SUTAUPYKITE NUO \$500 IKI \$1,000.

BALZEKAS MOTOR SALES "U WILL LIKE US" CHRYSLER • IMPERIAL PLYMOUTH • VALIANT 4030 Archer VI 7-1515

Tai grakštumėlis tu išauklėty ir grojį pamilt mokomų mūsų vaikūčių: čia Alvudo Kultūrinė vakaronė Rūta Rakšytė deklamuoja.

JURGIS JANUSAITIS Nuoširdus pokalbis trijų institucijų Trečiosios Tautinių Šokių šventės reikalu

Lapkričio mėn. 15 d. Jaunimo Centre prie bendro stalo sėdo trijų institucijų atstovai bendram, plačios apimties darbų aptarimo posėdžiui. Posėdyje dalyvavo JAV CV pirmininkas inž. Bronius Nainys, vicepirmininkas tėvas Borevičius SJ ir vicepirmininkas inž. Valdas Adamkavičius.

LB Chicagos Apygarda atstovavo pirmininkas St. Ingauis ir Smieliauskienė. Trečiosios Tautinių Šokių šventės komiteto reprezentavo komiteto pirmininkas Dr. Leonas Kiaučeliūnas ir vicepirmininkas V. Kleiza.

Sio posėdžio tikslas — plačiai ir išsamiai aptarti būsimos Tautinių Šokių šventės visus rengimo problemas. JAV Centro Valdybos pirmininkas inž. Bronius Nainys nuoširdžiai pasveikino Šokių šventės komitetą, linkėjo jam sėkmingo darbo ir pažadėjo visokeriopą LB paramą. Centro Valdyba savo pirmame posėdyje patvirtino Tautinių Šokių šventės komiteto pirmininko dr. Leono Kiaučeliūno sudarytą ir Centro Valdybai pristatytą komitetą, kuris savo darbą jau sėkmingai dirba.

Chicagos Apygarda artimiausioje ateityje į faut. Šokių šventės Komitetą deleguos savo atstovą.

Dr. Leonas Kiaučeliūnas padėjojo Centro Valdybai už komiteto patvirtinimą, kvietė bendruomenės valdybas ir apylinkes glaudžiai kooperuoti šventę ruošiant ir pasidžiaugė posėdžio metu iškeltų problemų nuoširdžiu svarstymu.

Posėdžio metu visa eilė kalbėtojų padarė pastabas bei pasiūlymus, kurie lemtų pacios šventės sėkmingumą. Ši Tautinių Šokių šventė vyksta suaktyviniuose metuose. Ypatingas dėmesys kreipiamas, kad ji būtų gausi dalyvių skaičiumi, meniškai vertinga ir kad jos grožiu gėdabur.

Norėtusi dar vieną prašymą pridėti: Tautinių šokių šokėjai, kurie dar neįsiregistravote, paskubėkite. Organizuokite ir naujų grupes, juk tai mūsų jaunimo didžioji šventė. Funktės jaunieji ir tuo prisidėsite prie bendro, gražaus ir Lietuva reprezentuojančio darbo. Laiko pasiruošti pakaks. Repertuarą šokių, jo paprasė, gausit nedelsiant.

Amphiteatro salėje norime matyti tūkstantį šaunių šokėjų ir dešimtį tūkstančių žiūrovų. Ta linkme žygiuokime jau dabar.

Mirė 1967 m. lapkričio mėn. 26 d., 6:20 val. vakaro, sulaukusi senatvės. Gimusi Lietuvoje, Rokiškio apskr., Skapiškio valsč., Stanuškių kaime. Amerikoje išgyveno 54 metus. Pailko nuširdė dukte Anne, žentas Charles Daresh, sūnus Anthony, marta Vivian G., anikai: Robert, Dennis, Annie, Jane, sesuo Veronika Gulbinskienė, pusseserė Anna Shirwin, gyv. Kalifornijoje, gimines: Matkū ir Vilijū šeimos ir kiti gimines, draugai ir pažįstami. Priklausė Kestucio Pašalpos klubui. Kūnas pašarvotas Mažeika-Evans koplyčioje, 6845 So. Western Avenue. Trečiadienį, lapkričio 29 dieną 9:30 val. ryto bus lydima iš koplyčios į Sv. Panelės Martijos Gimimo parapijos bažnyčia, o po'gedulingu pamaldų bus laidojama Sv. Kazimiero kapinėse. Visi a. a. Uršulės Šimėnienės gimines, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsiveikimą. Nuliedė lieka: Duktė, sūnus, sesuo, anukai ir kiti gimines. Laidotuvių Direktorai Mažeika-Evans. Tel. RE 7-8600.

HELP STRENGTHEN AMERICA'S PEACE POWER BUY U.S. SAVINGS BONDS

GUŽAUSKŲ BEVERLY HILLS GELINČIA GELES VISOMS PROGOMS 2443 WEST 63rd STREET

PETKUS TEVAS IR SŪNUS MARQUETTE FUNERAL HOME 2533 W. 71st STREET

Laidotuvių Direktorai MAŽEIKA & EVANS 6845 SO. WESTERN AVE.

John F. Eudeikis Laidotuvių Direktorius SENIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA 4605-07 So. HERMITAGE AVENUE

NARIAI: Chicagos Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos

L. BUKAUSKAS IR SŪNUS 10821 S. MICHIGAN AVE. Phone: COmmodore 4-2228

BUTKUS - VASAITIS 1446 S. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone, OLYmpic 2-1003

ANTANAS M. PHILLIPS 3307 S. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401.

STEPONAS C. LACKAWICZ 2424 WEST 69th STREET Republic 7-1213 2314 WEST 23rd PLACE Virginia 7-6672

GEORGE F. RUDMIN 3319 S. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

PETRAS BIELIŪNAS 4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

P. J. RIDIKAS 3354 S. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

LAWN FUNERAL HOME Sigmund J. Sutkus 7909 STATE RD. OAK LAWN, ILL. Phone: 636-2320

L. VAIKONIENE

KAS UŽPILDYS TUSTUMĄ - KANKLĖS AR GITAROS

(Tęsinys)

Ulgiau už žodį pasilieka atmintyje ir vaizduotėje dvasios sukurtas vaizdas, laikas nuo laiko išskildamas iš pasąmojimo. "Pagal išvaizdą sutinkama, pagal protą palydima". Kaip lydesi, jeigu nesutikai? Tautinė išvaizda, suderinta su protu, išmintimi, plačia prasme, bene ir bus įskiliausioji, būdingiausiaji savybė, įgalinti sveimuosius mus pažinti.

Tie Kvebeko prancūzai, kitų sričių britai sutinka rusų, kitų slavų tautų tautelių. Jas, kiek žinoma, kurios vaizdžiau reiskiasi savo tautiniais bruožais, kad ir "gitaromis", skiria. Ypač pagal ryškiausią išvaizdą sutinkami ukrainiečiai, o palydinti pagal protą: jie turi Kanados universitetuose ukrainistikos katedrų gausių būriai savo ukrainistiką studijuoja.

Prof. Bohdan Korduk apie savo tautos veiklą iševijoje V. Aiseikai (Drauge 1967.VII.5 d.) tarp ko kita, papasakojo: "Kanadoje veikia vidurinės mokyklos su privaloma ukrainiečių kalba. JA mokyklos veikia privatiškai, ir jas daugiausia globoja bažnyčia, jos sluogsniai. Gerai, tvarkingai suorganizuotos mokyklos Australijoje. Turime pagrįstų vilčių, kad šių metų rudenį New York'e įvyksiantis laisvojo pasaulio ukrainiečių kongresas žymiai prisidės prie ukrainiečių švietimo iševijoje pagerinimo bei vieningo mokymo plano..."

Smulkiai išdėstyti, ką ukrainiečiams duoda jų tautinės parapijos, sujungtos į tautines vyskupijas — atskira plati tema. Viena, gerai įsiskaičius į šį ukrainiečių prof. glausta žodį, aišku, kad ukrainiečių tautinės parapijos, suglaustos į tautines vyskupijas, JA Valstybės atlieka ne tik ukrainiečių švietimo darbą, bet ir auklėjimo, nes mokinius veikia jų bažnytinis tautinis autoritetas. Taigi — didesnį ir platesnį, negu mūsų LB-nė.

Ar Kanadoje ukrainiečių tautinės parapijos irgi valdomos savo vyskupu, tikrai nežinau. Bet yra žinoma, kad ir kanadiškos ukrainiečių parapijos pirmiausia yra ukrainiečių — ir ukrainiečių auklėjimo darbe daug lemia. Padeda paruošti mokinių vidurinėms mokykloms "su privaloma ukrainiečių kalba". Susituokimas ukrainiečių tau-

tinų parapijų su tauta ir su ja bendradarbiavimas padeda būti visų plačiai pažintai ir tautai, ir parapijai, neatsižvelgiant į tai, kad ukrainiečiai, kiek žinoma, proporcingai lietuvių skaičiui turi mažiau parapijų. Kad ukrainiečiai labiau pažįstami ne tik Kvebeko prancūzų, bet ir Vatikane, įrodo ukrainiečių vysk. Česlovo Sipavičiaus paskyrimas (1968) Marijonų vienuolijos, taigi ir lietuvių, čia įsikūrimo pirmųjų vyriausių vadovu.

Jeigu lietuvių parapijomis, pasak autoriaus, susidomėjo "vienas" pašnekovas prancūzas, tai greičiausiai ne tiek iš tikybinio taško, bet ta prasme, kiek lietuvių parapijos, turėdamos tik po 5,000 parapijiečių, abipusiai bendradarbiauja, kiek jos lemia ir kaip ilgai gali lemti lietuvių tautiniame išsilikyme.

Išėina, kad nei iš parapijos vadovybės, nei iš parapijiečių šalies ne per labiausiai. Ant- raip, iš kur būtų atsiradę tie gitarininkai ir tiek daug taip garsiai giedotojų! O jeigu bendradarbiavimas, tai ne savo tautos garsinimo naudai.

Ką ką, bet tuos lietuvius, jaunuolius, gitaras pasisavinusius iš visokių slavų, (gal ir iš prancūzų), dabar su jomis einančius į savo šventoves, kaip sukiks pagal išvaizdą Kvebeko prancūzai? Kuo juos laikys ne tik Kv. prancūzai, bet ir kiekviena kita, save pažįstanti tauta, ir patys lietuvių, jei ne ukrainiečiai ar kitais?

Mūsų šokėjus, šokančius savo tautiniais drabužiais, ir Kanadoje iš kitų išskiria. Kas dar nežino jų tautos vardo, tai priėję pasiklausia. Atvejų atvejais susidomėję klausinėja, kurios tautos Čikagos Jaunimo Centro studentų Tautinių šokių ratelis, šokęs Kanados parodos metu. Kanadiškis mūsų T. šokių sambūris Gyvataras, vadovaujamas G. Dumčūtės-Brechmanienės, Kanadoje pažįstamas ir sekmingai, vertai garsina savo tautą.

Bet vien tik šokiais šokių aikštėse vispusiškai savo tautos esmės dar neatskleis, didžiųjų galutinių siekių dar neįrodys. Reikia visose srityse savo dvasios reikšimosi, kūrybos pilnutinumo.

Kuo sutiks krašto šeiminingai pagal protą, jeigu lietuvių ne vidurinių mokyklų, kaip ukrainiečių, su privalomu lietuvių kalbos dėstymu neturi? Negirdėti, kad Kanados universitetuose būtų lietuvių seminarų. O jei ir būtų, kiek lietuvių juose lietuvišką studijuotų.

O tie naujieji ateiviai lietuvių, Kanados miškų kirtėjai, aukso kasėjai "Urviniai žmonės", (J. Kraliausko knygos antraštė), palyginus su turtingaisiais, spėjo "prisikurti" — parapijų, pristatyti vaikams erdvių "moderniškų" namų. Dabar giriasi, kad tuose namuose atitvertas galas ir lietuviams vaikams, kad lietuvių abėcėlės pamokos ir čia tik šeštadieniais, taigi viršpamokiniu laiku. Džiaugiasi, kad savo lietuviškos parapijos mišiose suskamba gitaros. Tuo tarpu pamiršta, ar ne ištekta pinigų, laiko, ar dar ko paruošti leidinėlių ir kiekviena proga nuolat jais apdalyti krašto šeiminingus ir kitus, kad jie žinotų, kas tie lietuvių, ko jie čia atsirado, ko jie nori? Ar ne-

paimitų duodamą tokį leidinėlių ir karalienė Elzbieta? Kudirka anais laikais įmetė prašymą į karietą carui...

Sutinkame, jog, apskritai, labai geras daiktas iškilę ir kylantys pastatai. Bet mums turi būti, kas kaip ir tuose pastatuose. Kad jie būtų tie pastatai, apie kuriuos sakoma, kad "be namų negerai". Kad jie liudytų savito turio ir pilno turinio lietuviškumą!

Senieji Kanados lietuvių nėra buvę ryškiai išsiskyrę savu charakteriu iš kitų. Tai jie negalėjo būti kaip tautybė pažįstami ir žinomi. Nepaliko užmegztos pažinties nei su krašto šeiminingais, nei su kitomis tautybėmis. Dabar tą pažintį tenka užmegzti ir plėsti naujesiems ateiviams.

Jeigu naujieji ateiviai lietuvių, vis tiek kur jie begyventų, užsigesinę lietuvišką dvasią (aukurus), neteks ir savo veido, išsidalins tarp kitų tautybių, nepasidarys žinomais, nežinomais ir liks. Juos ganyt svertimi piemenys!... (Pabaiga)

IŠ CHICAGOS IR APYLINKIŲ

Kova dėl vandens švaros

Illinojaus gubernatorius Kerner kreipėsi į vidaus reikalų sekretorių Stewart Udall prašydamas susaukti keturių prie Michigano ežero prieinančių valstijų konferenciją aptarti Lendrons priemonėms, kaip apsaugoti ežero vandenį nuo tolimosnio teršimo. Udall atsisakė, kad jis su "miela noru" taiti padarys.

Kerner jau tris kartus bandė pats sukviesti konferenciją su Indianos, Wisconsin ir Michigano gubernatoriais, kiekvieną kartą be pasekmių. Dabar jis nori susaukti šių keturių valstijų ekspertų konferenciją, tikėdamas, kad tokiu bus praktiškesnė ir daugiau atsiėks.

Tuo tarpu Indianos organizacija, besivadinti Save the Dunes Council, užprotestavo prieš Commonwealth Edison kompanijos projektą pietiniame ežero gale priešais Hammond, Ind. supilti 79 akrų salą savo imonėms išplėsti. Proteste aiškinama, kad tokiu sala dar labiau padidins vandens poliuaciją pietiniame ežero gale.

Negrų mokinių demonstracijos dėl "Afro-Amerikos kultūros"

Įvairios negrų grupės parėikalavo gražinti į savo pareigas Englewood aukšt. mokyklos mokytoją negrą Owen Lawson, 26 m., kuris šio lapkričio mėn. 17 d. buvo perkeltas į Harrison aukšt. mokyklą dėl "nepakenčiamo nesugebėjimo ir netinkamo savo pareigoms", kaip Englewood mokyklos principalas Van Dam paaiškino. Negrų grupės reikalauja pašalinti Van Dam ir jį pakeisti kitu, kurs būtų "simpatingas juodųjų studentų reikalams". Getų (ghetto) gyventojų vaikams reikia suteikti pasididžiavimą savo kilme dstant jų istoriją ir jų kilme, aiškina protestantai, kalbindami, kad principalas samoninai tam trukdė. Principalas Van Dam gi aiškina, kad "tos grupės visiškai nėra suinteresuotos faktais ar tiesa. Negrų istorijos dūmų uždanga yra gryna nesąmonė". Tiesa yra, kad tas žmogus (mokytojas

HELP WANTED — MALE Darbininkų Reikia

PLANT ELECTRICIAN

STEADY EMPLOYMENT INCLUDING OVERTIME IN METAL PRODUCING PLANT. UNION SHOP. LIFE AND HEALTH AND WELFARE INSURANCE including weekly sick benefits with pension plan when You become a member of the union.

AN EQUAL OPPORTUNITY EMPLOYER

R. LAVIN & SONS, INC.

3426 SO. KEDZIE AVE.

MAINTENANCE MECHANIC

STEADY EMPLOYMENT INCLUDING OVERTIME IN METAL PRODUCING PLANT. UNION SHOP. LIFE AND HEALTH AND WELFARE INSURANCE including weekly sick benefits with pension plan when You become a member of the union.

AN EQUAL OPPORTUNITY EMPLOYER

R. LAVIN & SONS, INC.

3426 SO. KEDZIE AVE.

Medžio darbininkai PATYRĘ, JEI NE — ISMOKYSIME

- ◆ SLIFUOTOJAI
- ◆ LYGINTOJAI
- ◆ MONTUOTOJAI
- ◆ VIRSLAIKIS

Užtarnautas pakėlimas, apdrauda ir pensija.

THE HARMONY CO.

4600 So. Kolin

BODY MECHANIC

WE need one good EXPERIENCED BODY MAN

No prima donnas, no sea lawyers, no malcontent. We assure you best possible working conditions. Top wages and fringe benefits.

Call JOHN at

Arnie Bauer Cadillac

SK 6-6700

WANTED AIR CRAFT INSTRUMENT REPAIRMAN

Will accept limited experienced or will train.

PETRAS INSTRUMENT SERVICE

Sky Harbor Airport NORTHBROOK, ILLINOIS CR 2-8210

CLEANING WOMAN

AGE TO 55; FULL TIME HOURS 4 P.M. TO 12 A.M. Good Salary And Benefits. Close To Transportation.

CALL PERSONNEL DEPT.

State Nat'l. Bank

1603 ORRINGTON, EVANSTON

BR 3-5000

An Equal Opportunity Employer

MAID

Experienced for hotel. To work Friday and Saturday nights plus 2 or 3 days. Steady work. Good starting salary.

2525 NO. MILWAUKEE

See MR. STERN

GENERAL OFFICE

January and June High School Grads figure aptitude, typing and pleasant telephone voice. Excellent opportunity for advancement. Convenient Loop location.

939-1450 Ext. 15

HOUSEKEEPER & LIGHT COOKING

2 adults. No children. Own room and TV. Northern suburb.

Call HA 7-9200 Mr. JACOBS. After 8 P.M. VE 5-3474.

Lawson) buvo netikęs klasė administruoti". Mokinių "streikas" ir riaušės tuo tarpu tebesitėsia.

TRUMPAI

— Antanas Tumavičia, ilgus metus gyvenęs ir dirbęs Cicerone, o paskutiniaisiais metais persikėlęs į New Buffalo, Mich., praėitų šeštadienį mirė. Jis pašarvotas 9315 S. Ashland. Paliko žmoną, sūnų ir dukterį, auginančią savo šeimą. Savo laiku Tumavičia buvo veiklus lietuviškų organizacijų narys, rašinėjo korespondencijas Naujienoms. Atrodo, kad bus laidojamas kazimierinėse.

FACTORY HELP

A. M. and P. M. shifts

POSITION OPEN: WELDER

Interested only in responsible people.

SUPERIOR WIRE AND IRON PROD. INC.

16400 So. Lathrop Harvey, Ill.

ASSEMBLERS MACHINE HELPERS

Immediate opportunities for training in various skills in the manufacture of conveyor systems. Mechanical experience helpful but not required. Full program of fringe benefits. For interview call personnel dept. at 455-5380 or come to:

OLSON CONVEYORS

10601 WEST BELMONT FRANKLIN PARK

An Equal Opportunity Employer

NITE JANITORS

PERMANENT AND PART TIME LOOP LOCATION 5 P.M. to 1 A.M. COMPANY BENEFITS

341-2944

Between Hours 4 P.M. to 6 P.M.

GENERAL LABOR

Leading container corporation needs personnel for their plant. Variety of duties. Paid insurance and liberal benefits. Close to Southwest expressway.

ATLANTIC CONTAINER CORP.

2503 Blue Island Ave. 264-7500

CLEANING MAN

AGE TO 55; FULL TIME HOURS 4 P.M. TO 12 A.M. Good Salary And Benefits. Close To Transportation.

CALL PERSONNEL DEPT.

State Nat'l. Bank

1603 ORRINGTON, EVANSTON

BR 3-5000

An Equal Opportunity Employer

STORM WINDOW INSTALLER

Experienced. Steady Work. Good Starting Salary.

1950 N. HARLEM CHICAGO — 625-2525

CAR INSTALLER

wanted for Stereo equipment. Any age. Salary open.

6312 N. BROADWAY 274-8998

General Accountant 45 years and up

Salary commensurate with experience.

BLITZ BODY CORP.

4525 W. 26th St. 762-7600

SERVICE OFFICE CLERK

40 years and up. Experienced in automotive parts industry.

BLITZ BODY CORP.

4525 W. 26th St. 762-7600

MACHINE OPERATORS

Good Pay and Benefits

2412 SO. 9th AVENUE Broadview

PALMARK TOOL CO.

(2 blocks off Roosevelt Road) FT 5-4552

REMKITE TUOS BIZNIERIUS. KURIE GARSINASI "NAUJENOSE"

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE Namai, Žemė — Pardavimui

REAL ESTATE FOR SALE Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOLOS, PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAIS DEL VISU INFORMACIJU, KREIPKITES I

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

JOHN J. KAZANAUSKAS, prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-747

PLATUS PASIRINKIMAS NAMU PIRKIMUI BUTU NUOMAVIMUI — NOTARIATAS — VERTIMAL

BELL — REALTY

J. BACEVICIUS

6455 So. Kedzie Ave. — PProspect 8-2233

• NAMU IR BIZNIU PIRKIMAS • PARDAVIMAS • NOTARIATAS • PATVIRTINTI VERTIMALI • IMIGRACIJOS POKIERIAI • PAJAMU MOKESCIAI — INCOME TAX.

LEONAS REAL ESTATE

2735 WEST 71st STREET TEL. 925-6015

ISEINATE I PENSIJA? Namas prie ežero. 5 extra sklypai. \$30.000.

H. B. ROUNDS
1062 Oliverda Rd. Sherwood, Mich.

A. & L. INSURANCE & REALTY A. LAURAITIS

INCOME TAX

4645 So. ASHLAND AVE. LA 3-8775

(Currency Exchange įstaigoj) Pigūs automobilių draudimai.

TERRA

Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos visoms progoms

3237 WEST 63rd ST., CHICAGO

Telef. 434-4660

K. ERINGIS CALIFORNIA SUPER SERVICE

Taisomi auto motorai, stabdžiai, tune-ups ir t. t.

4824 So. CALIFORNIA AVE. CHICAGO, ILL. TEL. VI 7-9327

SIUNTINIAI I LIetuVA IR KITUS kraSTUS

P. NEDZINSKAS, 4065 Archer, Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

LEO'S SINCLAIR SERVICE

Leonas Francus, Sav. Stabdžiai, sankabos, transmisijos (Standartinės ir Automatinės) ir motorų remontas. — Towing.

5759 So. WESTERN AVE. Tel.: PR 8-9533

S-T-R-E-T-C-H YOUR DOLLARS

Call: Frank Zapols 3208½ W. 95th St. GR 6-4339 GA 4-8654

LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBĖS

Pardavimas ir Taisymas

2646 WEST 69th STREET Tel.: Republic 7-1941

A. TVERAS LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBĖS

Pardavimas ir Taisymas

2646 WEST 69th STREET Tel.: Republic 7-1941

VACYS CONSTRUCTION CO.

REZIDENCINIAI, KOMERCINIAI, MEDICINOS IR KITOKI PASTATAI

2457 West 69th Street Tel. HE 4-7482

SIUNCIAMI SIUNTINIAI I Lietuvą ir kitus kraSTUS.

DIDELIS PASIRINKIMAS MEDŽIAGU IR KITU PREKIU.

EXPRESS GIFT PARCEL SERVICE

3320 So. HALSTED ST. LA 3-2021 L. KAVALIUSKIENE

A. ABALL ROOFING

Įkurta prieš 50 metų

VISOKIUS STOGUS, rinas ir nutekamuosius vamzdžius sutaisome arba naujus įdedame.

KAMINUS IŠVALOME ir pataisome. Nudažome namus iš lauko ir atliekame "tuckpointing" darbus. Esame apdrausti, visas darbas garantuotas.

Skambinkit LA 1 - 6047 arba RO 2 - 8778

A. ABALL ROOFING

Įkurta prieš 50 metų

VISOKIUS STOGUS, rinas ir nutekamuosius vamzdžius sutaisome arba naujus įdedame.

KAMINUS IŠVALOME ir pataisome. Nudažome namus iš lauko ir atliekame "tuckpointing" darbus. Esame apdrausti, visas darbas garantuotas.

Skambinkit LA 1 - 6047 arba RO 2 - 8778

PERKRAUSTYMAI MOVING

Leidimai — pilna apdrauda ZEMA KAINA R. SERENAS

2047 W. 67th Pl. WAlbrook 5-8063

SPIRITUAL READER

Madame Donat helps on all problems: love, marriage, business.

2234 N. MILWAUKEE, Phone: 227-9685.

APDRAUDU AGENTORA:

namų, automobilių gyvybės, sveikatos ir biznio. Patogios išsimokėjimo sąlygos.

J. BACEVICIUS

6455 So. Kedzie Ave. PR 8-2233

Jeigu nori sužinoti naujais ir tikriausias žinias, kas dedasi pasaulyje ir okupuotoje Lietuvoje — skaityk dienraštį "Naujienas".

Padidintas dividendas ant visų taupymo sąskaitų

4 3/4% on savings accounts

5 1/4% on investment bonus

NUO SAUSIO 1 D., 1967

Sąskaitos apdraustos iki \$15,000.

BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

4071 ARCHER AVE., CHICAGO, ILLINOIS 60632

SKAITYK KASDIEN NAUJIENAS IR TENYK SKILTIS

Lietuvių tampa perka ir parduoda ir prigas savo tiketa per NAUJIENAS